8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 300 lir
Leto XXXV. Št. 236 (10.455)
TRST, petek, 12. oktobra 1979

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

BEOGRAD SVEČANO SPREJEL PREDSEDNIKA ITALIJANSKE REPUBLIKE

Prisrčno srečanje med Titom in Pertinijem uvod v razgovore za okrepitev sodelovanja

Po neformalnem sprejemu na letališču je bil protokolarni sprejem v Belem dvoru na Dedinju
V prvih pogovorih poudarjena nujnost boja za mir, za razorožitev in mednarodno sodelovanje
Pogovor Pertinija z Djuranovićem ter Malfattija z Vrhovcem - Danes zvečer odhod v Sarajevo

(Od našega posebnega poročevalca)

BEOGRAD — Praznično okrašena prestolnica SFR Jugoslavije z italijanskimi in jugoslovanskimi zastavami, velikimi fotografijami obeh predsednikov in s transparenti, med katerimi so izstopali tisti z napisom «Tito in Pertini, borca za mir in mednarodno sodelovanje», je včeraj dopoldne pozdravila predsednika italijanske republike Sandra Pertinija, ki je s svojim spremstvom na povabilo predsednika Tita dopotoval na štiridnevni uradni in prijateljski obisk v Jugoslavijo, ki bo predsednikoma in članom obeh delegacij nudil priložnost za izmenjavo pogledov na pereča vprašanja, ki zaskrbljajo svet, za poglobitev medsebojnih odnosov in nadaljnjo utrditev prijateljstva in sodelovanja.

Na letališču so italijansko delegacijo pričakali podpredsednik skupščine SFRJ Sreta Kovačević, predsednik skupščine Beograda Živorad Kovačević in veleposlanik SFRJ v Rimu Borisav Jović, takoj po pozdravih pa se je ugledni gost s svojim spremstvom odpeljal skozi gost špalir Beograjčanov proti Dedinju do Belega dvora, kjer je predsednika Pertinija pričakal predsednik Tito in kjer je bil uradni svečani del sprejema z igranjem himen, pregledom gardnega bataljona v slavnostnih uniformah, in predstavljanjem članov obeh delegacij in topovskimi salvami.

Tito in Pertini sta se pozdravila prisrčno kot stara borca, se prijateljsko objela in poljubila, kar je srečanju dalo mimo protokolarnih formalnosti takoj značaj odprtosti in prijateljstva. «Zdaj sva že stara mladenича», je šaljivo dejal Tito, Pertini pa je takoj dostavil: «Sva nekoliko v letih, toda nisva stara».

Takoj po sprejemu je bil na vrsti prvi pogovor med predsednikoma v prisotnosti članov obeh delegacij. V italijanski delegaciji so poleg predsednika Pertinija še zunanji minister Malfatti, generalni sekretar predsedstva republike Maccanico, diplomatski svetnik predsednika veleposlanik Calenda ter poddirektorja uradov za politična in ekonomska vprašanja Farnesine Gnoli in Attolico, v jugoslovanski delegaciji pa poleg predsednika Tita še najvišji predstavniki zveznega in republiških izvršnih svetov, Socialistične zveze in predsedstva SFRJ, Lazar Koliševski, Sergej Kraigher, Dragoslav Marković, Veselin Djuranović, Dobrivoj Vidić, Todo Kurtović, Josip Vrhovec, Nikola Ljubičić in drugi.

Predsednik Pertini je v neformalnem delu pogovorov povedal, da je v svojih dolgih letih bivanja v fašističnih zaporih spoznal mnogo jugoslovanskih antifašistov in ni prikril svoje želje, da bi se z nekom od njih srečal. To bi bilo srečanje z mojo mladostjo, je rekel, nakar mu je predsednik Tito pojasnil, da je bila večina teh antifašistov Slovencev in da bi bilo bolj verjetno, da jih utegne srečati v Istri in v Slovenskem primorju, kot v Beogradu. Italijanski predsednik je potem ponovil misel, ki jo je že izrazil v intervjuju za zagrebški Vjesnik v zvezi s Titovo vlogo voditelja zmagovite narodnoosvobodilne vojske in borca za mir. Dejal je, da sta se prvič srečala leta 1971, ko je jugoslovanski predsednik vračal obisk Saragatu, Pertini pa je bil predsednik poslanske zbornice.

Pogovor je trajal približno uro in četrt, bil pa je posvečen izključno mednarodnim problemom, medtem ko bodo dvostranska vprašanja na vrsti med današnjim nadaljevanjem. Kot je običaj je predsednik Tito prepustil svojemu sogovorniku, da načne pogovor. Pertini je dejal, da je poglavitna skrb Italije in njega osebno predvsem utrditev miru, razorožitev in pogajanja SALT, ki bi jih ameriški senat moral čimprej ratificirati. Pertini je nato podčrtal pomembno vlogo Jugoslavije v okviru neuvrščenega gibanja ter zaprosil predsednika Tita za pojasnila o poteku konference na vrhu v Havani. Omenil je še vprašanje Bližnjega vzhoda ter s tem v zvezi menil, da so bila pogajanja v Camp Davidu zelo pomembna. Washingtonski sporazum pa je le prvi korak h globalni rešitvi bližnjevzhodnega problema. Na tem območju ne more biti trajnega in varnega miru brez dokončne rešitve palestinskega vprašanja. Palestinskemu ljudstvu, je rekel Pertini, je treba zagotoviti lastno državo, lastno domovino.

V pogovor je posegel tudi šef italijanske diplomacije Malfatti, ki je prav tako poudaril, da je za Italijo poglavitno vprašanje miru, razorožitve, popuščanja napetosti, pri tem pa je izrazil priznanje za vlogo, ki jo je imela Jugoslavija in predsednik Tito osebno na konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi. Razorožitev je po mnenju ministra Malfattija neobhodno potrebna, nujna in glede tega vprašanja so si stališča obeh držav bila večkrat zelo podobna.

Kar zadeva Bližnji vzhod, je italijanski zunanji minister omenil stališče deveterice EGS, kot ga je pred kratkim na zasedanju generalne skupščine OZN izrazil začasni predsednik. Sporazum iz Camp Davida je pomemben predvsem, ker gre za prvi korak h globalni rešitvi tega perečega vprašanja. Na Bližnjem vzhodu, je dejal Malfatti, je treba zagotoviti suverenost in varnost vseh tamkajšnjih držav. Podčrtal je vsekakor pogumno in dalekovidno stališče predsednika Tita na konferenci neuvrščenih, ki je z razpravi uveljavil ves svoj veliki ugled.

Predsednik Tito je želji Pertinija glede poročila o konferenci neuvrščenih izčrpno ugodil. Jugoslavija je v zadnjih dveh ali treh letih imela jasen občutek, da obstaja nevarnost razkola v neuvrščenem gibanju. Mnogi so trdili, da bo v Havani prišlo do razkola med naprednimi in zmernimi neuvrščenimi državami, med slednje pa so uvrščali tudi Jugoslavijo, je z nasmeškom dodal jugoslovanski predsednik. Da bi te poskuse preprečila, je Jugoslavija sprožila širokopotezno diplomatsko ofenzivo v neuvrščenih državah Afrike, Azije in Latinske Amerike. Hotela je zagotoviti spoštovanje izvirnih načel neuvrščenosti, kot so izšla iz prve konference na vrhu, ki je bila v Beogradu. Tito je bil vedno mnenja, da je neobhodno potrebno ohraniti enotnost gibanja. Kljub številnim hudim pritiskom se je število članic neuvrščenega gibanja v zadnjem času močno povečalo. Jugoslovanska pobuda je v mnogih državah naletela na odobravanje, mnogi so se strinjali, da je treba ohraniti izvirna načela gibanja, kar je potem tudi uradno potrdila zaključna resolucija konference na vrhu v Havani.

Neuvrščene države, je nadaljeval predsednik Tito, so danes jamstvo stabilnosti v svetu, na konferenci v Havani je bilo treba premostiti vrsto hudih problemov, na primer vprašanje Kampučije. Jugoslavija je ostro obsodila vietnamsko oboroženo intervencijo v Kampučiji, ne zato, ker bi podpirala Pol Potov režim, temveč zato, da bi uveljavila načelo, da je kakršnakoli oborožena agresija proti katerikoli suvereni in neodvisni državi nedopustna. To je načelo, ki ga je jugoslovanski predsednik med svojim obiskom v Moskvi izrazil tudi sovjetskim voditeljem. Neupoštevanje tega načela bi pomenilo priznanje teorije o omejeni suverenosti, s katero se Jugoslavija očitno ne more strinjati.

Drugo pereče vprašanje, ki je prišlo do izraza v Havani, je bil problem Egipta in njegove izključitve iz neuvrščenega gibanja. Druge arabske države so namreč obtožile Sadata, ker jih ni obvestil o svojih pobudah in se ni z njimi posvetoval, preden je začel pogajanja z Izraelom. Tudi Jugoslavija je bila mnenja, da bi bilo boljše, če bi to storil. Egipt je vsekakor ostal član neuvrščenih, saj so bili mnenja, da ni kršil osnovnih načel gibanja. Tito je ponovil jugoslovansko stališče: Jugoslavija obsoja izraelsko agresijo in zasedbo arabskih ozemelj ter zahteva dosledno spoštovanje pravic palestinskega ljudstva.

Omenil je nato, da članice neuvrščenega gibanja niso samo azijske, afriške in latinskoameriške države. Neuvrščenost se je rodila v Evropi,

IVAN FISCHER

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Prisrčen objem Tita in Pertinija pred Belim dvorom (ANSA - UPI)

ZDRAVICI TITA IN PERTINIJA

Soglasna ocena visoke stopnje medsebojnega razumevanja in sožitja

BEOGRAD — *Na slavnostni večerji, ki jo je jugoslovanski predsednik Tito priredil italijanskemu predsedniku Sandru Pertiniju, sta bili na vrsti zdravici obeh državnih poglavarjev.*

Tito je najprej izrazil zadovoljstvo ob obisku predsednika sosednje in prijateljske Italije in je v njem pozdravil velikega protifašista in humanista, čigar delovanju so v Jugoslaviji vedno sledili z globokim spoštovanjem, kot tudi njegovo dosledno borbo za mir, svobodo in demokracijo, za dostojanstvo svojega in vseh drugih ljudstev. Jugoslavija in Italija sta prehodili dolgo in zapleteno pot. S potrpljenjem sta si prizadevali, da bi dosegli sedanjo visoko stopnjo spoštovanja, medsebojnega razumevanja, zaupanja in sožitja. Sodelovanje med obema državama je doseglo na vseh področjih zelo visoko raven, vanj so vključene republike, dežele in mesta, družbene ter politične organizacije. Meja med Jugoslavijo in Italijo je ena najbolj odprtih na svetu, čez njo popolnoma prosto potujejo milijoni Italijanov in Jugoslovanov. Ta ljudstva danes združuje globok prijateljski čut.

Vse to pomeni pomemben zgodovinski dosežek, ki nas obvezuje, je rekel Tito, da nadaljujeno po tej poti. Kar smo dosegli predstavlja konkreten prispevek k vzpostavitvi novih odnosov v Evropi in k popuščanju napetosti sploh. To je tudi prepričujoč dokaz, da različna mednarodna uvrstitev, različni sociopolitični ustroji in druge razlike, ne predstavljajo ovire, če obe strani preveva resnična želja, da bi živeli v miru in krepili sodelovanje.

Tito je izrazil prepričanje, da je tudi Pertini prepričan, da so osimski sporazumi odprli nove perspektive plodnejšega političnega, gospodarskega, kulturnega in vseh drugih oblik sodelovanja.

Z dosledno uresničitvijo osimskih sporazumov se bo raven našega sodelovanja še dvignila in bo postalo še bolj plodno in učinkovito.

Geopolitični položaj obeh držav narekuje Jugoslaviji in Italiji čim tesnejše sodelovanje, da bi v Evropi in v Sredozemlju uveljavili načela Helsinkov.

V nadaljevanju zdravice se je Tito zahvalil Pertiniju za njegovo zanimanje za razvoj in dosežke neuvrščenega gibanja ter s tem v zvezi dejal, da je Jugoslavija zvesta načelom in ciljem neuvrščenosti, kar je potrdila tudi šesta konferenca na vrhu v Havani.

V svojem odgovoru je predsednik Pertini spet podčrtal pomen, ki ga imata sodelovanje in prijateljstvo med Jugoslavijo in Italijo za vso Evropo, še zlasti pa za ravnovesje in mir v Sredozemlju.

Sožitje in sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo sta toliko potrebni ker gre za sosedni državi. Vendar je potreba po razumevanju med italijanskimi in jugoslovanskimi ljudstvi bila že prisotna v zavesti italijanskih demokratov, od Bissolatija, Salveminija in Amendole, pa tudi med predstavniki jugoslovanskega Nacionalnega komiteja v izgnanstvu. Ko so jugoslovanski patrioti prišli v Rimu leta 1918, so si bili vsi edini, da je bil skupni sovražnik avstro-ogrsko cesarstvo in da si je treba prizadevati, da bi čimprej propadlo, da bi načelo samoodločbe narodov končno zaživelo, načelo, iz katerega je nekaj mesecev kasneje nastala Jugoslavija.

Pertini je potem dejal: «Prav gotovo ne bomo mi, ki smo se borili proti fašizmu vseh dvajset let in ki smo imeli kot tovariše v zaporu in v konfinaciji jugoslovanske protifašiste, zanikali fašističnega zatiranja Slovencev in Hrvatov. Istočasno pa so fašisti zatirali tudi italijansko ljudstvo, ki pa ni odgovorno za podli fašistični napad na Jugoslavijo. Spominjam se, da se je po letu 1943 na tisoče italijanskih vojakov, ki jih je italijanski zlom zatekel v Jugoslaviji, pridružili jugoslovanskim partizanom v osvobodilni borbi, ki je imela kot prvi cilj poraz nacifašističnega okupatorja.»

«Slavno epopejo jugoslovanskih partizanov so v krogih italijanskega odporništva zasledovali z občudovanjem in solidarnostjo. CLNAI je imel več neposrednih in pogostih stikov z najvišjimi organi jugoslovanskega odporništva, mnogo pa je bilo tudi Jugoslovanov, ki so se borili z italijanskimi partizani.»

«Po drugi svetovni vojni, iz katere je Jugoslavija izšla kot zmagovalka, je Italija morala plačati drag davek, da bi spet stopila med svobodna ljudstva. Od takrat pa so se odnosi med obema državama

I. F.

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Hrvati iz Moliseja pozdravljajo obisk Pertinija v SFRJ

CAMPOBASSO — Hrvati iz Moliseja so ob priložnosti obiska predsednika Pertinija v Beogradu naslovili na italijanskega in jugoslovanskega predsednika pozdravni brzojavki z željami po okrepitvi prijateljskih odnosov med obema državama. Brzojavko je podpisal župan občine Kruč (Collecroce) Italo Mirco tudi v imenu predstavnikov ostalih občin tega «hrvaškega otoka» v Italiji. V njej je med drugim izražena želja po zanimanju obeh predsednikov za «zaščito hrvaškega jezikovnega in kulturnega bogastva v Moliseju» ter za zaščito tradicij v teh krajih.

Deželni odbor v Moliseju je sicer prav pred kratkim predložil zakonski osnutek za zaščito manjšin, ki vsebuje tudi postavko o poučevanju hrvaščine v nižjih srednjih šolah treh občin, v katerih živijo Hrvati, vendar pa je le malo verjetno, da bi tak zakon dejansko stopil v veljavo: podoben zakon je deželni svet odobril že pred letom dni, vendar so ga takrat vladne oblasti razveljavile, češ da sodijo ta vprašanja v izključno pristojnost parlamenta.

Predsednika Pertini in Tito med včerajšnjim razgovorom v Beogradu (Telefoto ANSA - UPI)

RAZPRAVA V SENATU

Andreatta in Pandolfi o gospodarski politiki vlade

RIM — V senatu se je včeraj začela razprava o gospodarskem in finančnem stanju v Italiji. Uvodni poročili o tem sta podala ministra Andreatta in Pandolfi.

Minister za proračun in gospodarsko načrtovanje Andreatta je govoril o gospodarski politiki, s katero hoče vlada kljubovati inflaciji, ne da bi bilo hujših posledic za prebivalstvo. Senator Andreatta je še zlasti poudaril kočljivost sedanjega stanja svetovnega gospodarstva: zaustavil se je predvsem pri vprašanju petroleja in oskrbovanja z energetskimi viri. Poudaril je, da mora odslej izkoriščanje energetskih virov v večji meri ustrezati namenom skupnosti. To bo po ministrovem mnenju mogoče predvsem s primerno politiko cen energetskih virov ter z racionalnim izkoriščanjem. Andreatta je tudi poudaril, da se začenja za Italijo težko desetletje, ko bo treba s smotrno gospodarsko politiko vzpostaviti stabilnost, kar pa ne sme terjati prevelikih žrtev in predvsem ne sme povzročati brezposelnosti. Andreatta se je nato zaustavil pri nekaterih konkretnih vprašanjih, še zlasti, v zvezi z evropskim denarnim sistemom, nato pa je navedel nekatere podatke, iz katerih je razvidno, da bo narasel deficit javnega sektorja v letu 1981 na 57 tisoč milijard lir, v letu 1982 pa na 65 tisoč milijard lir. Izdatke na tem sektorju je treba torej skrčiti, kar bo blagodejno vplivalo na vse gospodarstvo. Minister se je nato zaustavil pri vprašanju gradbeništva in omenil načrte vlade za ljudske gradnje, za katere bodo v prihodnjem letu investirali tisoč milijard lir; ob koncu pa je Andreatta kritično ocenil delovanje deželnih uprav, katerim očita, da hranijo preveč denarja v blagajni in da s tem zavirajo investicije.

Zakladni minister Pandolfi je v bistvu le dopolnil Andreatto: govoril je o naraščanju inflacije, o restriktivni gospodarski politiki večine industrializiranih držav in o upadanju povpraševanja na svetovnem trgu. Pandolfi je poudaril, da predstavlja sedanji finančni zakon, o katerem razpravlja parlament, le prvi ukrep vlade za utrditev in uravnovešenje državnega gospodarstva. Drugi ukrep bo zadeval odločitve v zvezi s cenami javnih storitev, da se omogočijo čimprejšnje investicije, tretji ukrep pa bo ponovna predložitev triletnega načrta v izpopolnjeni obliki, ki ga bodo pripravili do januarja in s katerim naj bi prilagodili italijansko gospodarsko stvarnost potrebam sedanjega politično - gospodarskega trenutka. Sicer pa je Pandolfi ponovil že znane predloge kot so zaostritev nadzorstva nad davčnimi utajami, nove ukrepe na področju skrbstva, financ krajevnih uprav in zdravstva ter druge predloge. Ena izmed glavnih nalog sedanje vlade pa naj bi bilo povečanje konkurenčnosti italijanske proizvodnje na svetovnem tržišču.

RIM — Na zahtevo socialistov so včeraj odložili sejo komisije za zunanje zadeve poslanske zbornice, na kateri bi morali po odstopu posl. Cossige, izvoliti novega predsednika.

KLJUB IZREDNO DOLGIM RAZGOVOROM

Srečanje med vlado in sindikati zaenkrat brez konkretnih uspehov

Predstavniki sindikalne federacije CGIL - CISL - UIL so ponovili svoje zahteve za zaščito odvisnih delavcev z nižjimi osebnimi dohodki

RIM — Vlada in sindikati so na brezkončni seji razpravljali o aktualnih vprašanjih, ki jih je sindikalna federacija CGIL, CISL in UIL postavila na dnevni red in ki jih bodo morali rešiti v zelo kratkem času. Gre za zmanjšanje davkov za odvisne delavce z nižjimi prejemki, za ovrednotenje družinskih doklad, za povišanje najnižjih in socialnih pokojnin, obenem pa za vprašanja v zvezi z naraščanjem cen elektrike in telefona, s pomanjkanjem stanovanj, pravično stanarino in z izgoni iz stanovanj. Končno pa so hoteli predstavniki sindikalne federacije načeti vprašanje odpustov pri podjetju Fiat.

Vprašanja, o katerih je tekla razprava, so torej nadvse aktualna in dejansko zadevajo predvsem tiste državljane, ki imajo nižje prejemke. Pogajanja so verjetno zašla na slepo ulico že pri vprašanju davčnih odbitkov, saj je vlada delno sicer sprejela stališče sindikatov, vendar šele za prihodnje leto, medtem ko predstavniki sindikalne federacije potrjujejo zahteve po uravnovešenju davkov in njihovem prilagajanju stopnji inflacije že v letošnjem letu. O tem so se vlada in sindikati že pred časom razgovarjali, niso pa dosegli nobenega dogovora.

Na včerajšnjem zasedanju je podal uvodno poročilo minister za industrijo Bisaglia, ki pa je dejansko le ponovil že znana vladna stališča, oziroma sklepe. Nakazal je tudi kriterije za izkoriščanje sklada 1050 milijard lir, ki jih bodo pridobili s podražitvijo petrolejskih proizvodov. Takoj po ministrovem poročilu se je začela razprava, vendar pa o poteku razgovorov, ki so jih prekinili le od 14. do 16. ure in so se nato nadaljevali pozno v noč, niso izdali nobenega poročila. Edino, kar je prodrlo iz sejne dvorane v palači Chigi je vest, da so trije sindikalni tajniki, Lama, Macario in Benvenuto, na zasebnem razgovoru z ministrskim predsednikom Cossigo razpravljali o odpustih pri Fiatu. Edini, ki je za krajši čas zapustil sejno dvorano, je bil predstavnik CISL Del Piano, ki je v razgovoru s časnikarji dejal, da se niso še dogovorili o nobenem vprašanju, čeprav je vlada pokazala pripravljenost na rešitev problematike v zvezi z družinskimi dokladami in z najnižjimi pokojninami; razpravo o podražitvah elektrike in telefona pa naj bi nadaljevali na strokovni ravni. (bbr)

ZA MEDICINO IN FIZIOLOGIJO

Zdravnikom iz ZDA in Velike Britanije Nobelova nagrada 79

STOCKHOLM — Letošnjo Nobelovo nagrado za medicino in fiziologijo so podelili Allanu Mc Leodu Cormacku (ZDA) in Godfreyu Newboldu Hounsfieldu (Velika Britanija).

Prof. Cormack, star 55 let, po rodu iz Južne Afrike, je zaposlen v fizikalnem oddelku univerze Tufts v Medfordu (Massachussetts), 60-letni dr. Hounsfield pa je direktor raziskovalnega odseka v laboratorijih britanske družbe EMI. Nagrado v višini 800.000 kron (približno 180 milijonov lir) bodo nagrajencema podelili med posebno slovesnostjo v Oslu.

France Popit sprejel delegacijo KP Tbilisija

LJUBLJANA — Predsednik CK ZK Slovenije France Popit je včeraj sprejel partijsko delegacijo mestnega komiteja KP Gruzije Tbilisi, ki jo vodi prvi sekretar Tengiz Metesasvili. Delegacija se mudi v Ljubljani kot gost ljubljanskega mestnega komiteja ZK v okviru prijateljskega sodelovanja med mestoma. V pogovorih, ki so se jih udeležili tudi predstavniki ljubljanskega mestnega komiteja, so gostje seznanili Franceta Popita o dogovorih za nadaljnje oblike sodelovanja med glavnim mestom Slovenije in glavnim mestom Sovjetske republike Gruzije. (dd)

PREDKONGRESNE IZJAVE KD

Galloni za politiko narodne solidarnosti

Zaccagninijeva struja odločno zagovarja «linijo Moro» - Nadaljevanje razprave o ustavni reformi

RIM — Vprašanje možnosti vladanja ter odnosi z levico: to sta osrednji temi prekongresnega boja v Krščanski demokraciji. Po zasedanju struje «Forze nuove» in pristašev predsednika senata Fanfanija, je sedaj na vrsti prava «ofenziva» tako imenovane Zaccagninijeve struje, ki v bistvu zagovarja politiko solidarnosti in dosedanje izbire strankinega vodstva. V tem okviru je včeraj posegel Giovanni Galloni, bivši načelnik demokrišjanske skupine v poslanski zbornici, ki želja za najodločnejšega pristaša tako imenovane «linije Moro».

Galloni je v bistvu poudaril že znana stališča, po katerih je linija narodne solidarnosti v tem trenutku edina uresničljiva za celotno stranko relativne večine ter tudi sprejemljiva za ostale stranke. Kljub polemikam v stranki in Zaccagninijevemu namenu, da odstopi, pa je Galloni optimist in meni, da bližnji kongres KD ne bo radikalno spremenil dosedanje politične linije tajništva in to tudi zaradi tega, ker kaže, da bodo na kongresu tudi dorotejci zagovarjali «linijo Moro». «Kdor hoče nadaljevati po liniji in smernicah, ki jih je začrtal ubiti predsednik KD, mora biti pripravljen na žrtvovanje in na napade» je poudaril Galloni in že ponazoril vzdušje kongresa. O vprašanju morebitne ustavne reforme pa je bil Galloni kot sicer vsi ugledni voditelji KD zelo previden in dvoumen, kar dokazuje, da se v tem trenutku demokristjani nočejo spuščati v polemiko z ostalimi političnimi silami.

Načrt za «veliko reformo» pa je komentiral načelnik gospodarskega odseka PSI, Fabrizio Cicchitto v članku, ki ga objavlja današnji «Avanti». Po mnenju socialističnega voditelja bi morali ustavno reformo začeti s preosnovo parlamenta in z novim, demokratičnejšim vodenjem gospodarske politike. Cicchitto je tudi ostro napadel predsednika KD Piccolija in njegova stališča, ki predvidevajo reformo volilnega zakona, ki pa je že naletela na ostra nasprotovanja vseh levičarskih in tudi drugih demokratičnih strank.

Fidel Castro dospel v ZDA

NEW YORK — Na letališče Kennedy je včeraj dospel kubanski predsednik Fidel Castro, ki bo govoril na zasedanju generalne skupščine Združenih narodov. V mednarodnem javnem mnenju vlada veliko pričakovanje za Castrov govor, ki bi moral po predvidevanjih obravnavati vse najaktualnejše teme svetovne politike. Kubanski državnik je bil zadnjič v ZDA pred devetnajstimi leti, a tudi tokrat kot gost OZN.

BUKAREŠTA — Na povabilo romunskega predsednika Ceausesca je včeraj dospel na uradni obisk v Romunijo zunanji minister Zvezne republike Nemčije Gensher.

RAZBURJENJE ZARADI SUSPENZIJE 61 FIATOVIH DELAVCEV

FLM NAPOVEDUJE SPLOŠNO STAVKO

V obratih turinskega koncerna ukinjeno vsakršno nadurno delo

TURIN — V turinskih in tudi drugih obratih Fiata se napetost stopnjuje: nihče namreč ne more prebaviti načina, ki se ga je vodstvo avtomobilske tovarne poslužilo ne le za suspenzijo 61 delavcev, temveč tudi za zaporo najetja novega osebja. Sindikat nikakor ne bo kril terористov, vendar ne more sprejeti nezaslišanega ukrepa Fiatovega koncerna že zaradi žalitvega načina, je včeraj izjavil tajnik UIL Benvenuto. Sploh vsi, tudi koordinacijski sindikalni odbor Fiatovih delavcev, so istega mnenja. Sindikat ne bo branil terористov, vendar je Fiat dolžan, kot sta izrecno poudarila na včerajšnjem zborovanju delegatov raznih obratov turinskega koncerna, najprej vsedržavni tajnik FLM Silvano Veronese in nato generalni tajnik sindikata kovinarske stroke Bentivogli, predati sodnim organom ves dokazni material, na podlagi katerega so suspendirali 61 delavcev, v nasprotnem primeru pa mora ukrep preklicati. Obtožbe so preveč splošne, zaradi česar je jasno, da je Fiat, kateremu so številne industrije izrekle solidarnost, sprožil ofenzivo proti sindikatu, ki mu hoče enkrat za vselej odvzeti vsakršno pogajalno moč. Ob koncu so delegati soglasno potrdili protestni dokument, v katerem je najavljena za torek splošna stavka in takojšnja ukinitev nadurnega dela.

Medtem ko so bili glavni tajniki CGIL, UIL in CISL na razgovoru z vladnimi predstavniki, so o turinskem primeru razpravljali tudi v vsedržavnem svetu CGIL.

Sicer prihajajo graje tudi iz političnih krogov in stvar bo imela tudi odmev v parlamentu, kjer bodo morali pristojni ministri odgovoriti, do česar bo prišlo verjetno že prihodnji teden, na številne interpelacije poslancev.

So pa tudi glasovi, ki, sicer neposredno, soglašajo z ukrepom Fiata, češ da je treba končno le udariti po skrajnežih, pa čeprav, se izgovarjajo zagovorniki turinske tovarne, senca ne sme pasti na vse delavce brez izjeme.

PREDSTAVITEV PREDHODNE ŠTUDIJE O PRISTANIŠČIH

DEŽELNI NAČRT O PRISTANIŠČIH KORAK NA POTI SPLOŠNEGA RAZVOJA

Podpredsednik deželnega odbora Coloni in odbornik Rinaldi orisala dokument komisiji za promet in odboru za pristanišča

Deželni predstavniki so včeraj predstavili novo predhodno študijo, na podlagi katere naj bi izdelali deželni načrt o pristaniščih. Najprej je študijo predstavil podpredsednik deželnega odbora Coloni komisiji za promet v deželnem svetu, ki ji predseduje svetovalec Tarondo, popoldne pa je odbornik za industrijo Dario Rinaldi orisal študijo deželnemu odboru za pristanišča in pomorski promet. V bistvu gre za pomemben dokument, ki v podrobnostih zaobjema sedanjo situacijo pristanišč v naši deželi in obsega tudi konkretne predloge o možnostih in perspektivah za razvoj pristaniškega prometa.

O nekem novem pristopu k reševanju perečih problemov pristanišč, skratka o novi pristaniški politiki, ki naj bi prispevala tudi k splošnemu gospodarskemu in družbenemu razvoju naših krajev, se govori že precej časa in v tem smislu so bili pred nekaj leti sprejeti na deželni ravni tudi sklepi, da se to problematiko podrobno prouči ter na podlagi te poglobitve izdela konkretno načrte. Študija, ki so jo včeraj predstavili je prvi pomemben korak na tej poti. S tem načrtom, je bilo izrecno poudarjeno med včerajšnjima predstavitvama, bo lahko dežela vodila učinkovitejšo koordinacijo na pristaniškem področju in bo na ta način mogoče preprečiti morebitne konflikte pristojnosti, kakor tudi zamude ter od tu izvirajoče razsipavanje sredstev v prazno. Zlasti pa bo ustrezni deželni načrt lahko omogočil politiko integracije pristanišč v okviru Furlanije - Julijske krajine, kar je neobhoden pogoj, če želimo, da bodo naša pristanišča spet konkurenčna luškim sistemom severne Evrope in Sredozemlja. Boljša uporaba funkcionalnih značilnostih posameznih pristanišč, njihovo učinkovitejše tehnično in ekonomsko upravljanje ter okrepitev infrastruktur bo po mnenju deželnih organov prispevalo, da se bo naša dežela gospodarsko hitreje razvijala ter zadobila resnično mednarodno vlogo.

Dokument je razdeljen na tri dele. Prvi del obsega v bistvu analizo obstoječega stanja, drugi del obsega predvidevanja o poteku luškega prometa, tretji pa nakazuje konkretne predloge. Glede tržaškega pristanišča je rečeno, da je zaradi pomanjkanja cestnih in železniških pa tudi pristaniških infrastruktur vse bolj nesposobno, da bi konkuriralo z drugimi, zlasti tujimi pristanišči. Podobno je s Tržičem, kjer bi morali korenito preosnovati vse strukture ter dodeliti pristanišču točno vlogo. Za tržaško luko nakazuje dokument štiri možne alternative, daje pa prednost tako s tehničnega kot gospodarskega vidika možnosti za razvoj prometa z ladjami ro-ro, z izgradnjo sidrišč na Nabrežju Tariano ter z ureditvijo zunanjih prostorov, kakor tudi z izboljšanjem cestnih povezav. Za kontejnerski promet pa predvideva podvojitev Sedmega pomola, ki naj bi na ta način lahko sprejel do 360 tisoč kontejnerjev na leto. Celotni stroški za vse te posege naj bi znašali 96 milijard lir, dela pa naj bi izvedli nekako do leta 1990.

● **Danes in jutri** se bodo sestali v Trentu predstavniki italijanskih in tujih dežel, ki so v koordinacijskem odboru za sodelovanje med deželami alpskega loka. Na sestanku, na katerem bodo preučili doslej opravljeno delo, bo F—JK zastopal podpredsednik deželnega odbora Coloni.

Na liceju «Prešeren» tudi danes ni pouka

Na znanstvenem in klasičnem liceju «F. Prešeren» še vedno nimajo pouka. Kot nam je v kratkem telefonskem pogovoru povedala ravnateljica prof. Abramijeva, šolsko skrbništvo še ni dalo dovoljenja za popoldanski pouk v prostorih trgovskega tehničnega zavoda «Ž. Zois». Ta rešitev, sicer zasilna in za dijake neugodna, je edini možen izhod, treba pa bo rešiti precej težav z urnikom. Pred nekaj dnevi je namreč prišla z ministrstva za šolstvo okrožnica, po kateri mora vsaka učna ura trajati 60 minut, le v izrednih primerih in s pooblastilom skrbništva ravnatelj prvo in zadnjo lahko skrči za deset minut.

Če bodo morali na trgovski in na liceju spoštovati navodila okrožnice, se bo popoldanski pouk končal malo pred 20. uro, kar bo znatna obremenitev za dijake in profesorje, marsikateri med njimi pa bo imel tudi težave s prevoznimi sredstvi za povratek domov. V takih pogojih pa se težave nujno odražajo tudi pri študijskem uspehu.

V pričakovanju na pooblastilo skrbništvu pa na liceju pripravljajo vse potrebno za zasilno rešitev, obenem rešujejo knjige ter drugo šolsko opremo, ki je voda še ni poškodovala. Upajo, da jim bo uspelo v kratkem spraviti vse na suho, preden bi nove morebitne padavine povzročile novo škodo.

Kdaj se bo nadaljeval pouk? Odgovor zaenkrat še ni mogoč. Ravnateljica Abramijeva pa vsekakor opozarja starše in dijake, naj pozorno sledijo poročanju sredstev javnega obveščanja, katerim bo sporočila datum nadaljevanja pouka, komaj bo dobila pooblastilo skrbništva.

Deželni odbor razpravljal o krajevnih zdravstvenih enotah

Deželni odbor, ki se je sestal predvčerajšnjim popoldne, je na dolgi seji načel dolgo vrsto vprašanj, ki sodijo v upravne pristojnosti dežele F-JK. Največjo pozornost so na sestanku namenili vprašanju krajevnih zdravstvenih enot. V tem okviru so oblikovali zakonski osnutek, ki zadeva proračun enot in organizacijo zdravstvene ter skrbstvene službe, medtem ko so vprašanje praktične ustanovitve enot odložili na prihodnjo sejo. Med drugimi vprašanji, o katerih je razpravljal odbor, naj omenimo kmetijstvo, javna dela in zakonski osnutek za zaščito kulturnega in jezikovnega premoženja narodnostnih skupnosti.

ZA ŠOLSKO LETO 1980 - 1981

Poskusno vpisovanje otrok v 3. sekcijo openskega vrtca

Na večletni pritisk slovenskih staršev se vendarle ponuja možnost, da bi v otroškem vrtcu na Opčinah odprli še tretjo sekcijo. V tej zvezi se je začelo poskusno vpisovanje otrok za šolsko leto 1980-1981. Vpisovanje bo trajalo do 15. oktobra, v poštev pa pridejo otroci, rojeni leta 1977.

Kot sporoča didaktično ravnateljstvo na Opčinah, naj se zainteresirani starši javijo na sedežu ravnateljstva od 8. do 13. ure. Ob prijavi naj izročijo rojstni list otroka.

ZARADI IZREDNO SLABE UPRAVNE POLITIKE

Stavka v miljski ladjedelnici v obrambo 450 delovnih mest

V Alto Adriatico terjajo zvišanje glavnice in izvajanje obnove, kar edino zagotavlja bodočnost

Na včerajšnji tiskovni konferenci v ladjedelnici Alto Adriatico so predstavniki tovarniškega sveta ter zastopnika pokrajinskega tajništva kovinarskih delavcev Capozzo in Zolia izrecno poudarili, da niso sprožili sedanje akcije zaradi mezdnih poviškov, ampak v obrambo delovnih mest, ki jih sedanji gospodarsko - finančni položaj ogroža. V tem smislu so včeraj oklicali enourno stavko, delili letake v Miljah ter ukinili nadure. Za nadaljnje akcije bodo počakali na izid današnjega sestanka na deželnem odborništvu za delo, že včeraj pa naj bi se sestali zasebni in javni družabniki podjetja. O položaju v ladjedelnici je predsinočnjim razpravljal tudi miljski občinski svet, ki je soglasno odobril resolucijo, v kateri poziva deželni odbor in še zlasti odborništvo za industrijo, da omogoči čim prejšnjo premostitev sedanjih težav.

Tiskovno konferenco so sklicali prav z namenom, da odkrito seznanijo javnost z dejanskim položajem in tako že vnaprej preprečijo morebitne strumentalizacije. Sindikalni predstavnik Capozzo je uvodoma ugotovil, da ima kljub splošni krizi v ladjedelništvu, miljski obrat zagotovljena naročila vse do konca prihodnjega leta, s primernimi pobudami pa si ne bi bilo težko zagotoviti še novega dela. Sedanji finančni položaj ter podjetniška dejavnost ali bolje nedejavnost pa ogrožata vse te dosežke. Glavnica namreč ne preseže milijarde lir, kar sploh ne ustreza letnemu prometu, ki se suče okrog 20-25 milijard lir. Zaradi tega deželni finančni sklad noče zagotavljati nobenih investicij, posojila pri bančnih zavodih pa višajo stroške za okrog 6 odst. Zato zahtevajo zvišanje glavnice s prilivom svežih denarnih sredstev s strani zasebnih družabnikov: doslej, so poudarili včeraj, so tile uporabljali v glavnem javni denar, torej denar nas vseh, bili so bolj navadni upravniki kot pa podjetniki. Zasebniki so odgovorili, da so pripravljeni zvišati glavnico na 8 milijard lir, Friulia na štiri. Pri teh 8 milijardah pa ne gre za likviden denar, ampak konkretno za vrednost dveh trajektov, ki jih nameravajo prispevati. Delavci zahtevajo, da se o tem še razpravlja, saj bi se z njima ladjedelnica spremenila v brodarsko družbo. Če torej zasebni družabniki niso pripravljeni sodelovati, je treba iskati novih, resnih ljudi, so dejali, saj je obrat življenjskega pomena za Milje in za vso našo pokrajino.

Druga zahteva se nanaša na obnovo podjetja in samo organizacijo dela. V tem smislu bi morali celotni obrat namestiti onstran ceste, tik ob morju, tako da bi na levi strani ceste v smeri proti Miljam ostali uradi, menza in slačilnice. To bi kar za 8 odst. zmanjšalo stroške. Precejšen del te restrukturacije je bil že storjen, vendar čaka še veliko dela.

Poleg tega samo delo ni programirano. Trenutno je zaposlenih 450 delavcev, kar pa ne zadošča in morajo zato dajati dela v zakup, v nekaterih primerih tudi do 50 odst. Zato zahtevajo, da se sprejme v službo 40 novih delovnih moči. Kot so včeraj izrecno naglasili, pri sedanji akciji ne gre torej za poviške pri plačah, ampak za usodo same ladjedelnice: delavci hočejo imeti pregled nad denarjem, s katerim razpolaga uprava, hočejo imeti vpogled nad samim delom, njegovo organizacijo, nad investicijami. (db)

DANES V HOTELU JOLLY

Konferenca KPI o problemih informacije v naši deželi

Deželni odbor KPI priredi danes ob 18.30 v prostorih hotela Jolly javno konferenco na temo: «KPI za objektivnost in popolnost informacije in radiotelevizijskih programov v Furlaniji - Julijski krajini». Uvodno poročilo bo imela Perla Lusa, razpravo pa bo zaključil posl. Antonino Cuffaro.

V ZVEZI Z DEŽELNIM OSNUTKOM O PRAVICI DO ŠTUDIJA

Srečanje na deželi o nerešenih problemih slovenskega šolstva

Izčrpen pogovor med enotnim slovenskim šolskim odborom in deželno komisijo za kulturo

Pretekli torek so zastopniki enotnega slovenskega šolskega odbora razpravljali z deželno komisijo za kulturo o deželnem zakonskem osnutku o pravici do študija. Razgovor je potekal v glavnem o vprašanju specifičnega položaja slovenske šole, o zastopstvu Slovencev v posvetovalni komisiji, o programiranju in načrtovanju, ki bi po določbah zakonskega osnutka bilo zaupano obstoječim šolskim okrajem, v katerih pa slovenske šole in druge slovenske šolske komponente nimajo svojih zastopnikov, ter na koncu še o štipendijah visokošolcem za študij v inozemstvu. Glede prvega vprašanja so člani enotnega šolskega odbora izrazili komisiji nezadovoljstvo, ker zakonski osnutek ne omenja niti slovenske šole, niti njenega specifičnega položaja. Glede zastopstva deželne komisije za slovensko šolo v posvetovalni konzulti so zahtevali, da bi morali biti v njej trije njeni zastopniki ali pa najmanj dva, ker deželna komisija za slovensko šolo zastopa tudi slovenske goriške šole. Glede okrajev pa so zahtevali od komisije, da pojasni, kako namerava urediti vprašanje programiranja in načrtovanja, zlasti še, ker slovenske šole nimajo svojih zastopnikov v obstoječih šolskih okrajih in odklanjajo tem okrajem vsako pristojnost v odnosu do slovenskih šol; o štipendiranju visokošolcev, ki gredo študirat v inozemstvo, so pripomnili, da je določeni znesek 10 milijonov lir znatno prenizek in da bi moralo biti izrecno pojasnilo, da bodo prejeli štipendijo tisti visokošolci, ki gredo študirat oziroma nadaljevat študij v svojem materinem jeziku v Jugoslaviji.

Predsednik komisije dr. Brancati in deželni odbornik za kulturne dejavnosti inž. Carpenedo sta potrdila, da gre za pomembna in nerešena vprašanja, za katera je treba vsekakor najti primerno rešitev, dokler ne bo rešeno vprašanje slovenskega šolskega okraja; zato sta še dodala, da bi bilo morda primerno, če bi poverili funkcije obstoječih šolskih okrajev slovenskim zavodskim svetom ali pa tudi deželni komisiji za slovensko šolo. Na koncu se je v imenu komisije zahvalil zastopnikom enotnega šolskega odbora deželni svetovalec dr. Štoka.

Pojasnilo SSŠ ob odgovoru prosvetnega ministrstva o slovenskih strokovnih tečajih

V zvezi z vestjo o odgovoru, ki ga je dalo prosvetno ministrstvo senatorki Gerbčevi glede vprašanja ustanovitve tečaja za elektrotehnike in tečaja za geometre s slovenskim učnim jezikov, Sindikat slovenske šole poroča sledeče: sindikat je posredno izvedel, da naj bi bil uradni razlog za to, da navedena tečaja nista bila ustanovljena, v tem, da letošnja ministrska odredba ni predvidevala ustanovitve novih tečajev in da ni primernih prostorov. Zato je sindikat zaprosil prof. Sama Pahorja, ki se je 9. in 10. t.m. kot predstavnik slovenskih šol mudil v Rimu na zasedanju vsedržavnega sveta za javno šolstvo, da poizve na samem ministrstvu, kako je bilo letos z ustanovitvami novih tečajev. Profesor Pahor je v pristojnem uradu izvedel sledeče: vseh ukrepov v zvezi z omrežjem strokovnih zavodov je bilo letos 60, od tega v deželi Furlaniji - Julijski krajini 6. Med temi šestimi primeri je bila ena osamosvojitev tečaja in pet ustanovitev novih tečajev. Glavni razlog za to, da nista bila ustanovljena tečaj za geometre pri trgovskem zavodu Žiga Zoiz in tečaj za elektrotehnike pri industrijskem zavodu Alessandro Volta, naj bi bil ta, da je iz poročila tržaškega šolskega skrbnika izhajalo, da ni na razpolago primernih prostorov, prostori pa so po kriterijih prosvetnega ministrstva prvi pogoj za ustanovitev novih tečajev.

● **Predsednik deželnega odbora Comelli** je včeraj zjutraj sprejel člane deželnega odbora CONI, s katerimi je razpravljal o problemu medicine športa.

Veselo popoldne šentjakobskih otrok

Kljub improvizaciji je bil program zelo pester in razgiban Uspešen nastop otroške folklorne skupine Tabor z Opčin

Dan sredi tedna ni najbolj posrečen za otroške prireditve, še posebe ker morajo naslednjega dne otroci slediti pouku spočiti in sveži. To da včeraj popoldne na Trgu pri sv. Jakobu nismo imeli tega vtisa. Otroški ringa raja, ki ga je priredila rajonska konzulta za Sv. Jakob, Pončano in Magdaleno je dokaj dobro uspel, prav zato, ker se otroci nemudoma vživeli v igro in vzdušje je postalo živahno in brezskrbno. Nekoliko je sicer pešalo celotna organizacija, kajti v določenih trenutkih je bilo vsega preveč na kupu in so se grupe cepile, kar je razpoloženje pri kakšni igrici doseglo vrhunec. Na splošno je manjkalo osrednjo vodstvo, pravzaprav koordinacija celotne prireditve, ki se je nemalokrat reševala z iznajdljivostjo in improvizacijo. To da v končnem obračunu je najvažnejše to, da so se otroci zabavali. Priložnosti za to pa je bilo veliko. Začeli so najprej s slikanjem, kjer so pokazali uspešno kreativnost, posebno v skupinskih slikah. Velika skupina (preko šestdeset) se je udeležilo teka po rajonskih ulicah, manjši pa so skakali z žakljem, vlekli vrv, razbijali lonec in podobno. Med najbolj atraktivne točke popoldneva je spadal nastop otroške folklorne skupine Tabor z Opčin, ki jo vodi Stojan Petaros in ki je požela veliko občudovanja in toplih simpatij tako italijanskega kot slovenskega občinstva. Skrbno, ubrano in ritmično brazhibno je zaplesala Belokranjski ples. Ko se je zmračilo, je po Istrski ulici prikorakala godba na pihala Refolo iz Škednja in pritegnila za sabo na trg mnogo ljubiteljev tovrstne glasbe, otroci pa so se zabavali z animatorji, ki so priredili pravo maškarado.

Otroško rajanje se je v večernih urah končalo s tombolo; pevski nastop zbora Fran Venturini od Domja je bil namenjem še odraslim, ki so se na trgu zadržali do poznega in potegnili črte pod minuli popoldan. (bpa)

ENOTNO STALIŠČE SINDIKALNIH ORGANIZACIJ TRŽAŠKEGA SEDEŽA RAI

V okviru 3. mreže mora RAI zagotoviti tudi nemoten pričetek slovenskih oddaj

Pomanjkanje konvencije z državo premostiti z novimi prijemi - Odložitev slovenskih oddaj ostro obsoja tudi pokrajinsko vodstvo gledališčnikov

Pomanjkanje konvencije med RAI in državo, ki naj bi bilo po zatrjevanju tržaškega vodstva RAI edini vzrok, da niso v okviru tretje televizijske mreže istočasno z italijanskimi oddajami pričeli tudi s slovenskimi ,ne sme zavirati iskanja novih poti za rešitev tega vprašanja. To stališče so zavzele sindikalne organizacije tržaškega sedeža RAI v skupnem dokumentu, ki so ga naslovili upravnemu svetu RAI, glavnemu ravnatelju, upravi sedeža in drugim sindikalnim organizacijam. V dokumentu sindikati najostreje obsojajo dejstvo, da ni so poskrbeli tudi za slovenske oddaje: gre tu za načelo, pravijo, kateremu se ni mogoče odreči za načelo obrambe pravic in kulturnega bogastva slovenske manjšine.

Do protesta sindikalnih organizacij je prišlo zaradi hudih zastojev in pomanjkljivosti pri uvedbi tretje televizijske mreže. Zlasti v naši deželi, poudarjajo sindikati, bodo v začetni fazi krita le ožja področja okrog Trsta, Vidma in Gorice, izvzeto pa bo celotno področje Pordenona, Karnije, podeželje okrog Vidma in Gorice ter del tržaške pokrajine. V takih pogojih je težko razumeti, kako bo lahko tretja mreža, vsaj v začetni fazi, tesno povezana s teritorijem, kar je eden glavnih pogojev, ki jih postavlja zakon o reformi.

Pri tem sindikati obsojajo tudi zadržanje, ki so ga na deželni ravni zavzele politične stranke, ki niso, pravi poročilo, posegle v razpravo o osnovnih vprašanjih v zvezi z uvedbo tretje mreže. Zaradi svoje skoraj popolne odsotnosti pa se je odlikoval tudi deželni odbor za radiotelevizijske programe, ki si ni nikdar prizadeval, da bi lahko posegel pri izbiri programov.

Sindikalno poročilo obravnava tudi vprašanje tehničnih sredstev, ki bodo v začetku na razpolago in ugotavlja, da so docela nezadostna. Izraža nadalje bojazen, da se vodstvo ustanove namerava posluževati razširjene prakse dajanja raznih del v zakup, kar je na vsedržavni ravni radiotelevizijsko ustanovo iz produktivne družbe spremenilo v finančno. Ena glavnih zahtev pa je bila, da bi v okviru nove mreže uvedli tudi nov način dela, z manjšimi stroški, z uporabo elektronskih pripomočkov itd. Zato je treba okrepiti tako kadre kot sredstva. Najprej je treba valorizirati notranje možnosti, zaključuje poročilo, in se šele nato poslužiti javnih natečajev, ki pa morajo sloneti na strogih kriterijih, ki morajo veljati za vse, tudi za časnikarje.

O vprašanju slovenskih televizijskih oddaj je na ponedeljkovi seji razpravljalo tudi pokrajinsko tajništvo gledališčnikov in drugih umetnostnih delavcev FULS-CGIL, FULS-CISL in CCdL-UIL, ki je docela osvojilo omenjeni dokument sindikalnih organizacij tržaškega sedeža RAI. Na seji so obravnavali huda vprašanja, ki tarejo celotno področje javnih predstav, še zlasti na deželni ravni. V tem okviru so poudarili potrebo po čimprejšnji odobritvi organske reforme za operne ustanove. Samo organski poseg, so naglasili, bo omogočil obstoj tako gledališču «G. Verdi» kot drugima dvema deželnima gledališčema.

Prof. Lavo Čermelj je bil obiska zelo vesel in se je ganjen zahvalil za voščila in za pozornost svojih nekdanjih učencev.

«Ponterosso-Rusi most» spet v kioskih

Spet je v kioskih tokrat že šesta številka dvojezične revije «Ponterosso - Rusi most», revije, ki redno izhaja vsake tri tedne, ki pa se žal tudi redno srečuje z vedno večjimi finančnimi problemi. Kot vedno, je tudi ta številka vsebinsko zelo bogata ter obravnava probleme, o katerih se bolj malo piše po tržaških časopisih in revijah. Tako lahko na srednjih straneh beremo intervju z narkomanom, «ki je hotel nekomu povedati svoje mišljenje», na zadnji strani je poucen članek o drugi plati tržaške glavne bolnišnice, v notranjosti pa so še članki o šoli, o problemu nebrzdanega razširjanja trgovin z blue-jeansi ter drugi. V slovenščini sta članka o Slovenskem šolskem centru v Miljah ter kritični članek o Enciklopediji F-JK. (dj)

Šolske vesti

Odbor zbora staršev znanstvenega in klasičnega liceja F. Prešeren sporoča, da bo danes, 12. t.m., ob 19. uri v šolskih prostorih zbor staršev s sledečim dnevnim redom: stanje na šoli po poplavi poslopja in razprava o posledicah.

V okviru srečanj za strokovno izpopolnjevanje šolnikov, ki ga sporazumno organizirajo vse slovenske višje srednje šole v Trstu, bo na vrsti danes, 12. t.m., ob 17. uri predavanje priznanega strokovnjaka prof. Tomaža Webra o uporabi avdiovizualnih učnih pripomočkov na višji srednji šoli. Predavanje bo v zbornici državnega učiteljišča Anton Martin Slomšek.

Ravnateljstvo znanstvenega in klasičnega liceja «F. Prešeren» v Trstu sporazumno z zavodskim svetom sporoča, da šolski prostori niso še uporabni. Zaradi tega ne bo še pouka.

Profesorji in dijaki naj sledijo radijskim in časopisnim sporočilom o datumu ponovnega začetka rednega pouka.

Čestitke

Danes praznuje v Mačkoljah svoj 78. rojstni dan GIZELA SMOTLAK. Še na mnoga srečna leta ji želijo hči Želka z možem Dragom ter vnuka Sandi in Miran.

Te dni praznuje rojstni dan IZTOK SMOTLAK. Vse najboljše mu želi teta Želka z družino.

Razna obvestila

ŠK Kras, PD Rdeča zvezda, krajevni RMV pod pokroviteljstvom občine Zgonik prirejajo v nedeljo, 14. t.m., na igrišču v Zgoniku, s pričetkom ob 9. uri ob mednarodnem letu otroka ringa, ringa raja za otroke slovenskih in italijanskih osnovnih šol. Vabljeni!

Pevski zbor Primorec iz Trebč obvešča vse stare in nove člane, da bo prva vaja v novi sezoni danes, 12. t.m., ob 20.45 v Ljudskem domu.

OBDUKCIJA TRUPLA DOMNEVNEGA MORILCA ZLATARJA BARUCHA

Turski podlegel srčnemu infarktu

S tem so se razblinile vse domneve o nasilni smrti apolida poljskega porekla v posebni jetnišnici v Fossombroneju

Z včerajšnjo obdukcijo trupla domnevnega morilca tržaškega zlatarja Giacomina Barucha, 33-letnega apolida poljskega porekla Gregorja Turskega, so se dokončno razblinili vsi dvomi o vzrokih njegove smrti v superkaznilnici v Fossombroneju pri Pesaru. Turski je umrl zaradi srčnega infarkta, je po opravljeni obdukciji povedal prof. Graev iz Zavoda za sodno medicino na univerzi v Macerati, ter še dodal, da so pri podrobnem pregledu njegovega trupla zasledili sledove tudi drugih infarktov, ki jih je kaznjenec prebolel še pred kratkim.

Izid obdukcije torej odločno demantira nekatere govorice, ki so se razširile takoj po smrti Turskega in po katerih naj bi slednji podlegel nasilni smrti. Te govorice so se predvsem opirale na okoliščine, v katerih je Turski umrl. Domnevni morilec zlatarja Barucha, ki je bil ves čas svojega enoletnega bivanja v kaznilnici zelo umirjen, ni izzval nobenih izgredov ter je tudi pomagal pri nekaterih delih, se je v torek zvečer po večerji vrnil v samico. Takoj zatem so ga začele zvijati hude bolečine v črevesju. Pritisnil je na alarmni gumb, ob prihodu paznikov še zinil, da mu je slabo, ter padel v globoko nezavest. Kljub takojšnjemu prenosu v zdravstveni center, mu niso mogli zdravniki več pomagati.

Smrt v tako čudnih okoliščinah je sprožila val domnev. Ugibalo se je, ali je kdo namenoma umoril Turskega, ali pa je bil Turski nedvoižna žrtev zarote, ki je bila vperjena proti drugemu kaznjencu (v Fossombroneju je zaprtih namreč mnogo teroristov in «uglednih» kriminalcev). Obdukcija je zavrgla vsa ta ugibanja, nekaj pa je le potrdila: neučinkovitost zdravstvene službe v italijanskih kaznilnicah. Pred smrtjo Turskega je superkaznilnica v Fossombroneju vsaj na papirju slovela po svojem izredno modernem kliničnem centru, že ob prvi priložnosti pa se je izkazala kot vse druge italijanske kaznilnice, v katerih je skrb za zdravje jetnikov španska vas.

Povezava tržaškega podjetja Delta s primerom Sindona?

Aretacija v Rimu palermskega podjetnika Vincenza Spatole, kurirja «ugrabiteljev» Micheleja Sindone, ki je imel ob aretaciji pri sebi pismo skrivnostno izginulega bančnika, je vzbudila tudi v Trstu veliko pozornost zaradi nekaterih stikov, ki jih je imelo pred leti podjetje bratov Spatola s tržaško družbo Delta.

Tržaško gradbeno podjetje je leta 1975 zmagalo v Palermu na natečaju, ki ga je razpisal Zavod za ljudske gradnje za zgraditev 422 ljudskih stanovanj v četrti Sperone. Že čez nekaj mesecev pa je Delta zabredla v hude finančne težave, iz katerih se ni mogla več izvleči. Po stečaju Delte je ostalo odprto vprašanje, kdo bo dogradil ljudska stanovanja. Po ostrih bojih, tudi, in predvsem na politični ravni (kdor se hoče v Palermu dokopati do podobnih zakupov, mora imeti dobra politična poznanstva) si je s pomočjo demokristjana Vita Ciancimina zagotovilo dobičkonosni posel podjetje bratov Spatola, ki se je tako kar na mah spremenilo od skoraj nepoznanega gradbenega podjetja v eno od vodilnih v Palermu.

O stečaju družbe Delta in zakupu podjetja Spatola je svoj čas kvestura v Palermu uvedla preiskavo, za katero se je zanimal tudi podkvestor Boris Giuliano, ki so ga pred nedavnim umorili. Sodni postopek zaradi namernega bankrota je proti podjetju Delta začelo tudi tržaško sodstvo, preiskava pa je še sedaj v teku.

Nesreča na ovinku pri Obelisku

Med vožnjo proti Opčinam je sinoči ob 21. uri fiat 128 coupé, ki ga je upravljal 24-letni Marino Gori iz Ul. Del Bosco 6, na ovinku pri Obelisku nenadoma zavozil na levo in močno treščil v nasproti vozečo giulietto 1600. V nesreči se je huje poškodovala sopotnica v giulietti, 16-letna Giuliana Dudine iz Bujske ulice 10, ki je dobila močan udarec v trebuh z možnimi kostnimi poškodbami. Sprejeli so jo na ortopedskem oddelku glavne bolnišnice, kjer se bo morala zdraviti mesec dni. Goriju so v bolnišnici nudili le prvo pomoč, medtem ko se voznik giuliette, 19-letni Nicola Valzano iz Ul. B. Casale 53, ni poškodoval.

Včeraj štiri ure brez avtobusov

Uslužbenci avtobusnih in drugih prevoznih podjetij so včeraj med 10. in 14. uro prekrižali roke, da bi z enotno stavkovno akcijo še bolj podkrepili svoje zahteve po obnovitvi delovne pogodbe. Včerajšnjo stavko je oklicala enotna sindikalna federacija in je bila vsedrževnega značaja. Tudi v tržaški pokrajini je povzročila precej preglavic, predvsem prebivalcem, ki so iz okolice peljejo v mesto ali pa se z delovnega mesta opoldne vračajo domov.

V naslednjih desetih dneh bodo delavci prevoznega sektorja stavkali še dvakrat po štiri ure, in bo v torek, 16. oktobra, spet od 10. do 14. ure, in v ponedeljek, 22. oktobra, od 16. do 20. ure.

Nekdanji študentje obiskali prof. Čermelja

Delegacija nekdanjih dijakov Ciril-Metodove slovenske trgovske šole pri Sv. Jakobu, v kateri so bili bivši dijaki, ki danes živijo v Trstu, Gorici in Kopru, je včeraj obiskala v Ljubljani prof. Lava Čermelja, ki praznuje 90-letnico svojega življenja. Prišla je čestitat svojemu nekdanjemu ravnatelju k visokemu jubileju in v njegovi družbi obuditi spomine na mladostna šolska leta. Svojemu bivšemu priljubljenemu ravnatelju so prinesli tudi priložnostna darila.

Naročena mussoliniada

Na pobudo florentinskega odbora Vsedržavnega združenja ANVGD (Associazione nazionale Venezia Giulia e Dalmazia) in sorodne organizacije Italia Irredenta, so revanšistični begunci včeraj popoldne uprizorili napovedano «romanje» k «fojbi» med Bazovico in Jezerom kot svoj odgovor Pertinijevemu prijateljskemu obisku v Jugoslaviji. Bilo jih je kakih dvesto in z njimi tudi njihovi tržaški vrstniki Gabrielli (Unione Istriana), Della Santa (Fameia capodistriana), Luigi Cividin (Associazione partigiani cristiani), Rustia - Traine (ANVGD) in Sacco (Lega Nazionale).

Po kratkem verskem obredu nekega begunskega duhovnika iz Firenc, ki je prebral Santinijevo (čigavo pa!) molitev za «infojbirane», je povzel besedo neki prof. Ughi.

Njegov govor, v katerem je posnemal tako v pozi kot v glasu, predvsem pa v vsebini, tipično Mussolinijevo retoriko, je bil prežet s sovraštvom brez primere in z izrazoslovjem, ki ga zaradi nizkotnosti in vulgarnosti ni mogoče ponoviti. Za mnogo manj gnusne žaljivke na račun kakega državnega poglavarja, in omenjeni gospod se je z enakim strupom lotil Tita in Pertinija, so vrišli nekateri pred sodišče in bili kaznovani po členu kazenskega zakonika, ki prepoveduje žalitve državnih poglavarjev. Zanimivo bo videti, če bodo tudi v tem primeru množično prisotni agenti političnega oddelka kvesture in karabinjerjev, ki gotovo niso mogli preslišati žaljivk, ki so bruhale iz ust omenjenega obsedenca, ravnali, kot jim veleva zakon! Ali pa se bodo morda odločili za njegov psihiatrični pregled?

In da ne pozabimo še dodatno kronistično beležko: to za sodobni svet anahronistično mussoliniado, je s svojo prisotnostjo počastilo kar pet veljakov Liste za Trst: Gambassini, Seri, Dolcher, Colombis in Aprigliano, če nismo še katerega prezrli. Njihova prisotnost gotovo ne vsebuje komentarja.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi mož, oče, ded in tast

VIKTOR GRUDEN

Pogreb bo jutri, 13. t.m., ob 11.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalujoči: žena Karmela, hči Mariza, sin Henrik, snaha Patricija in mala Eva ter drugi sorodniki

Trst, 12. oktobra 1979

Žalovanju se pridružuje družina Papadopoli.

Gledališča

ROSSETTI
Danes, 12. t.m., ob 20.30 je na sporedu nova komedija G. Bramieri-«Felici e contenti». Poleg Bramieria nastopajo še Liana Trouchè, Daela Poggi, Orazio Orlando in drugi. Glasbo je pripravil Berto Pisano, sceno in kostume Eugenio Guglielminetti, koreografijo Gino Landi, režiser pa je Pietro Garinei. Posluži za abonente 20. odst.
Pri osrednji blagajni ter na delovnih krožkih in šolah sprejemajo naročila za gledališki abonma za sezono 1979/80. (za Tržič: Agencija Universal). Na razpolago je 9 abonov za 11 predstav.

VERDI
Pri blagajni Verdijevega gledališča se nadaljuje kampanja za abonaje za skorajšnjo operno sezono. Operna sezona se bo začela 26. oktobra z Verdijevim «Rigolettom».

Kino

Nazionale 15.30—22.00 «Spartacus». Kirk Douglas, Tony Curtis.
Ariston 16.00—22.00 «L'ultima onda». Režija: Peter Weir. Igrata Richard Chamberlai, Olivia Haammett, itd. Barvni film.
Aurora 15.30 «Moonraker». R. Moor, Micael Londsdale, Carinne Clerys.
Alabarda 16.30—22.15 «Ratataplan». M. Nichetti. Barvni film za vsakogar.
Excelsior 16.00 «Liquirizia». Barbara Bouchet. Barvni film.
Grattacielo 16.30—22.15 «Uno sceriffo extraterrestre... poco extra e molto terrestre». Bud Spencer.
Venice 16.00 «Marito in prova». Barvni film.
Lignon 16.00—22.00 «Io, grande cacciatore». Barvni film.
Filodrammatico 15.30—22.00 «Pensionato particolare per signorine di buona famiglia». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo 15.30—21.30 «Il cacciatore». Robert De Niro. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Moderno 16.00 «I gladiatori dell'anno 3.000». Barvni film.
Aurora 17.00 «Hair». Barvni film za vsakogar.
Capitol 16.30 «Un dramma borghese». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Vittorio Veneto 16.00 «Ashanti». Kabir Bedi, Peter Ustinov.
Volta (Milje) 17.00 «La vergine e il toro». Edwige Fenech. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Odeberan 16.45 «California 436». David Carradine. Barvni film.
Lumiere 16.00—22.00 «Alice nel paese delle porno meraviglie». Prepovedan mladini pod 18. letom.

BCT
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - tel. 61-468

SREDNJI TEČAJ BANKOVCEV
11. 10. 1979

Ameriški dolar	820.—
Funt šterling	1770.—
Irski funt šterling	1682.—
Švicarski frank	508.—
Francoski frank	194.—
Belgijski frank	26,75
Nemška marka	459.—
Avstrijski šiling	63.—
Kanadski dolar	699.—
Holandski florint	413.—
Danska krona	156.—
Švedska krona	196.—
Norveška krona	166.—
Drahma	17.—
Mali dinar	36,25
Veliki dinar	36,75

MENJALNICA
vseh tujih valut

GLASBENA MATICA - TRST
V nedeljo, 14. oktobra 1979, ob 20. uri v Kulturnem domu v Trstu
KONCERT
MLADINSKEGA PEVSKEGA ZBORA IZ OLOMOUCA
(ČEŠKOSLOVAŠKA)
Dirigent: JIRI KLIMEŠ
Sodeluje: Mladinski pevski zbor Glasbene matice — Trst
Dirigent: STOJAN KURET
Prodaja vstopnic uro pred koncertom pri blagajni Kulturnega doma

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 12. oktobra
MAKS
Sonce vzide ob 6.17 in zatone ob 17.26 — Dolžina dneva 11.09 — Luna vzide ob 22.44 in zatone ob 13.02
Jutri, SOBOTA, 13. oktobra
EDVARD

Vreme včeraj: najvišja temperatura 17,4 stopinje, najnižja 12,2, ob 18. uri 16,5 stopinje, zračni tlak 1015,1 mb neustaljen, brezvetrje, vlaga 75-odstotna, nebo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 19 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Irene Azzolin, David Vesnaver, Sara Deste, Michela Cervai, Alberto Romano, Elga Ciacchi, Linda Ravnic, Irina Družina, Pamela Rabaccio, Elisa Del Piero.
UMRLI SO: 55-letni Nicola Gorghetto, 69-letna Antonia Vattovani vd. Divora, 67-letni Luigi Giuseppin, 73-letna Gemma Cerdon por. Ghersi, 93-letna Francesca Iesenovec vd. Piresi, 77-letni Federico Michelazzi, 87-letna Francesca Hrovatin vd. Starec, 87-letna Maria Chersi vd. Modugno, 57-letni Ferruccio Pobega, 96-letna Luigia Iskra vd. Beltrani, 81-letni Pasquale Sebastio, 87-letna Catarina Preden vd. Sponza, 64-letni Bernardino Smareglia, 76-letni Ugo Sivi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Ul. Bonomea 95.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Trg Cavana 1, Trg Giotti (Trg sv. Frančiška 1).
NOČNA SLUŽBA LEKARN)
(od 20.30 dalje)
Trg Cavana 1, Trg Giotti (Trg sv. Frančiška 1).

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Občine: tel 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. štev. 732-627.

PELLICCERIA
CERVO
priporočena trgovina
za vaše nakupe
KRZNA — JOPE
elegantni modeli
najboljše kakovosti
NAŠITKI vseh vrst.
Bogata izbira!
TRST, Viale XX. settembre 16
Tel. 796301

V zvezi s plačevanjem kvot konzorcialnemu podjetju za prevoze

Nabrežinska občina zavrača Cecovinijeva natolcevanja

Devinsko-nabrežinski župan posl. Albin Škerk nam je poslal v objavo naslednje tiskovno sporočilo:

«Glede nedavnih izjav tržaškega župana Cecovinija privatni televizijski postaji, češ da okoliške občine ne plačujejo svojih kvot prevozniškemu konzorciju in da se raje obvezujejo za izredno drage abonmajske olajšave,

želi občinska uprava Devina-Nabrežine pojasniti sledeče: 1. Odkar zakonska določila o proračunih krajevnih ustanov dopuščajo občinam, da so kos svojim obvezam glede javnih prevozov, je občina Devin-Nabrežina vedno redno poravnala prevoznemu podjetju svoje dolgove — oziroma dolžne vsote. V letu 1978 je bilo skupno izplačanih prevoznemu podjetju ACT 184.410.300 lir. 23. julija je ACT javil tukajšnji občini višino nadaljnjega obroka za leto 1979 na podlagi obračuna 1978. Občinski uradi pripravljajo ustrezne sklepe za izplačilo vsote, ki zapopada 60 milijonov lir od pogodbenih poviškov in 1.095.000 kot razliko za znižane abonmaje. Za leto 1979 je tukajšnja občina do konca septembra plačala 184.788.000 lir od 281 milijonov za celotno poslovno leto. 2. Ob nedavnih poviških prevoznih tarif in abonmajev je občina Devin-Nabrežina sklenila, da ne spremeni cene abonmajev za upokojence z letnimi dohodki, ki ne presegajo 1.800.000 lir, in da prevzame nase celotno razliko med znižano in realno ceno abonmajev. Očitno je, da gre za točno določeno politično odločitev tukajšnje uprave, ki namerava tako zaščititi manj premožne in manj zavarovane sloje. 3. Ko bi bil tržaški župan le malo pazljiv na mehanizme, na katerih slonijo sedanji občinski proračuni, bi vedel, da se nikakor ne sme rabiti denarja, ki ga država daje občinam za kritje primanjkljaja javne prevozne službe, v podporno-oskrbovalne namene, in v tem primeru gre ravno za podporni poseg, kajti knjigovodsko se stroški za podporne posege uvrščajo med tekoče stroške, medtem ko so izdatki za prevozno službo navedeni v posebni postavki, če so občine deležne državnih prispevkov v ta namen. 4. Na podlagi komisarskega sklepa o povišku prevoznih tarif in abonmajev pripada odločitev glede znižanih abonmajev izključno občinam, in ne konzorcialni skupščini. Sklep občine Devin-Nabrežina, da obdrži nespremenjeno ceno abonmajev upokojencev z najvišjimi letnimi dohodki 1.800.000 lir, predstavlja seveda precejšnje finančno breme; kljub temu se je občina zanj odločila, ker je smatrala, da je to njena dolžnost. Če je tržaška občinska uprava smatrala, da odredi drugače in sicer, da zviša cene abonmajev, je to njena stvar; tukajšnja uprava nikakor noče ocenjevati tozadevne odločitve, ker bi se ji zdelo nekorektno postopati drugače. Seveda bi si podobno korektnost upravičeno pričakovali tudi od tržaških upraviteljev, ampak nasprotno županu Cecoviniju se je zdelo umestno celo, da posreduje javnosti o stvari povsem neresnične in neosnovane izjave.

Občinska uprava Devina-Nabrežine meni, da je s tem dokončno razblinila vse dvome o zadevi in da je izčrpno dokazala, da je občina Devin-Nabrežina do zadnje lire izplačala prevozniškemu konzorciju vse, kar mu pritiče, in da se stroški za znižane abonmajev krijejo v sklopu tekočih izdatkov.»

Župan
(posl. Albin Škerk)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom
Sezona 1979 - 80
OTVORITVENA PREDSTAVA
Etbin Kristan
KATO VRANKOVIĆ
drama v treh dejanjih
Predpremieri
v sredo, 17. oktobra, ob 20.30
ABONMA RED D - mladinski
v sredo;
v četrtek, 18. oktobra, ob 20.30
ABONMA RED E — mladinski
v četrtek;
Premiera
v petek, 19. oktobra, ob 20.30
ABONMA RED A — premierski
Nadaljuje se vpisovanje abonmajev. Vse abonente prosimo, da dvignejo izkaznice pri blagajni Kulturnega doma, Ulica Petronio 4, ob delavnikih od 9. do 14. ure.

Izleti

PD Rdeča zvezda in ŠK Kras organizirata v nedeljo, 21. t.m., enodnevni izlet na Vrhniko in okolico. Ogled tehničnega muzeja, tovarne usnja in izvir Ljubljanice. Vpisovanje do 17. t.m.: Salež - Majda Stubelj, Zgonik - Jožko Milič, Gabrovec - Klavdij Trobec, Repnič - Neva Milič, Samatorca - Gianni Romagna, Briščiki - Anita Milič.

Ženske dolinske občine vračamo obisk ženskam iz Falconare (Ancona) z avtobusnim izletom, ki bo 20. in 21. oktobra letos. Vpisovanje pri vaških predstavnicah ali pri Silvani — tel. 228341 — do vključno 15. oktobra. Vabljene!

Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na tržaškem ozemlju obvešča, da bo odhod na izlet v Beram in ostale kraje Istre dne 14. oktobra, ob 6.30 izpred sodne palače na Foro Ulpiano.

Združenje Unione priredi v nedeljo, 14. oktobra, izlet «Okrog Istrskega polotoka». Informacije na sedežu združenja v Ul. Valdirivo 30, tel. 64459 vsak dan od 10.30 do 12. ure in od 17. do 19.30. Ob četrtkih od 17. do 19.30 in sobotah od 10.30 do 12. ure.

SPDT prireja v nedeljo, 14. t.m., tradicionalni DAN PLANINCEV SPDT. Zbirališče je od 8.30 do 9.30 pred osnovno šolo «Bazoviški junaki» v Rojanu (Ul. Montorsino 2). V dopoldanskih urah bo na sporedu ocenjevalni pohod na kraškem grebenu do Trebč, kjer bo v popoldanskih urah otroški poligon s pričetkom ob 13. uri, razne igre za starejše, ter še nagrajevanje. Popoldanske igre bodo na «Jurčevci» (ob pokrajinski cesti iz Trebč proti Padričam, kakih sto metrov iz vasi takoj ob cesti na desno).

Prosveta

PD «Slavec» Ricmanje - Log obvešča, da bo 21. oktobra mešani pevski zbor nastopil v društvenih prostorih. Zato poziva člane zbora, naj se vsi udeležijo vaj.

Razstave

V galeriji Planetario v Ul. Diaz 1/D je odprta razstava francoskega slikarja Kijna. Razstava bo odprta do 10. novembra.

V galeriji Cartesius (Ul. Marconi 16) je do 24. t.m. odprta razstava slik in grafik Antonia Possentija.

Društvo Slovencev miljske občine vabi na ogled razstave domačina Silvija Pecchiarija v galeriji «Il Mandracchio» v pritličnih prostorih občinske palače v Miljah.

Mali oglasi
telefon (040) 79 46 72

PRODAM avto fiat special v zelo dobrem stanju. Telefonirajte v Sovodnje, telefon 882-037.

IŠČEM vajenca za ključavničarsko inštalatersko stroko. Telefonirajte v Sovodnje na telefonsko številko 882-037 med 12. in 14. uro, ter zvečer med 19. in 20. uro.

BETONSKO ŽELEZO s premerom od 6 do 12 mm prodam po polovični ceni. Telefonirati na številko (0481) 882112 (od 13. do 14. ure).

PRODAJAM rabljeni motokultivator znamke Ruggerini. Za informacije se obrnite na Emila Cotiča v Redipugliji, Ulica Trincee 9.

NUJNO iščemo prodajalca s končano vojaško službo v trgovini nadomestnih delov za kmetijske stroje. Telefonirati na tel. št. 62200 med delovnim urnikom trgovine.

KUPIM staro hišo ali stanovanje na vzhodnem Krasu. Tel. 212950.

PRODAJAM po ugodni ceni jadralne deske (wind surf). Telefonirati v popoldanskih urah na št. 220324.

PRODAM opel kadet letnik 1973. Telefonirati na tel. štev. 209782 od 13. ure naprej

IŠČEM dvosobno stanovanje z ogrevanjem v najem v dolinski ali miljski občini. Tel. 228603 — od 16. do 17. ure.

NOČNO močenje postelje ni več problem. To nevšečnost lahko odpravite pri otrocih od 5. leta dalje z aparatom ENURELLE. Točnejše informacije lahko dobite pri tvrdki Mediman, Ul. S. Caterina 1, II. nadstr. tel. 60-938 vsak delavnik od 8 do 12 ure razen sobote.

IŠČEMO mlado osebo za mehanično ali elektromehanično stroko. Pogoji: znanje slovenskega ali srbohrvaškega jezika in opravljene vojaške obveznosti. Telefonirati na št. 68-812.

ALI SE BO DEMOKRATIČNA ENOTNOST RAZBILA?

Odnosi med političnimi strankami na pokrajini se postopoma slabšajo

Spreminjanje političnega okvira napovedujejo izstopi v Gradežu in Gorici - Govorice o preverjanju sedanjih zavezništev

Danes ob 17. uri se v Gorici sestane pokrajinski svet. Za današnjo sejo ni predvidena nobena razprava, ki bi preverila trdnost sedanjega političnega okvira demokratične enotnosti v pokrajinskem svetu, ki jo upravlja enobarvni demokristjanski odbor. To pa ne pomeni, da takšnega preverjanja ne nameravajo izvesti kasneje. Sklep republikanske stranke, da izstopi iz večine na občini, prav gotovo vzbuja pozornost tudi na pokrajini. Novi pokrajinski tajnik PRI Semola, tako vse kaže, hoče dati stranki novi kurz in kot prva posledica nove usmeritve je ta, da si hoče stranka zagotoviti popolno svobodo v svojih dejanjih. Nič čudnega ne bi zato bilo, da bi spremembam v Gradežu in v Gorici sledile tudi spremembe na pokrajini. Očitno je, da se politični okvir spreminja, v nekem pogledu tudi slabša in da se bodo pojavljali poskusi, kako sedanja zavezništva razbiti ter ustvariti nova. Že sedaj se v krogih blizu KD govori o obnovi sredine, torej o želji, ki ima zelo malo verjetnosti, da se uresniči.

Pokrajinsko vodstvo PRI se bo ponovno sestalo šele 17. oktobra, torej naslednji teden. Takrat je predviden sestanek vodstev drugih strank pa tudi skupni sestanki strank, da bi preverile, o katerih vprašanjih se še strinjajo in o katerih se razhajajo.

Medtem bodo danes na seji pokrajinskega sveta razpravljali o nekaterih interpelacijah in vprašanjih svetovalcev ter o dodatnih točkah dnevnega reda. Med temi je cela vrsta upravnega značaja. Tako bodo najeli avtomobile za osebje, ki obiskuje središča za mentalno higieno.

Občinama Gorica in Tržič bodo povrnili stroške za pokrajinske volitve, najeli bodo dvorano Stella Mattutina za potrebe državnega liceja, popravili bodo več šol, med temi tudi gluhonemnico, kjer bodo uredili neko učilnico. Razpravljali bodo tudi o deželnem prispevku za odkup podjetij «Isonzo» v Gorici ter «Petruz» v Romansu. Ob koncu je na dnevnem redu zamenjava predstavnika pokrajine v goriški hranilnici.

Pokrajinska svetovalca Poletto in Bratina predlagata posege za boj proti draginji, ki se je v zadnjem razdobju zelo povečala ter povzročila hude finančne težave v domala vsaki družini. Svetovalca predlagata, da bi bila pokrajina pobudnik za izdelavo načrta, ki bi zagotavljal politiko pravičnih cen v družbeni potrošnji in ki bi zajamčil demokratično upravo zakona o razmestitvi trgovskih lokalov.

Bencinski boni veljajo samo do 31. oktobra

Redki so tisti avtomobilisti, ki še razpolagajo z nakaznicami za gorivo po znižani ceni. Večina lastnikov avtomobilov je namreč razpoložljivo količino goriva že davno porabila in zdaj nestrpno čaka na januar, ko bodo spet začeli razdeljevati nove nakaznice.

Te dni je goriška trgovinska zbornica ponovno izdala opozorilo, da bencinski boni veljajo samo do 31. oktobra. Do tega datuma jih je treba izročiti na bencinskih črpalkah, predvidene količine goriva pa je mogoče dvigniti še do konca leta. Po 31. oktobru izgubijo boni vsako veljavo.

Goriška občinska uprava opozarja, da 8. novembra zapade rok za predložitev prošenj za sodelovanje v javnem natečaju za dodelitev prostega mesta inženirja v občinski tehnični službi. Za podrobnejša pojasnila se interesenti lahko obrnejo do občinskega urada za osebje — tel. 5251, int. 71.

Za jutri napovedana razprava o mamilih

O mamilih, o liberalizaciji lahkih drog ter o zapletenih vprašanjih, ki spremljajo ta pojav, bo najbrž govora na javni razpravi, ki jo prireja goriško združenje radikalcev, v sodelovanju z nekaterimi strokovnjaki. Javna razprava je napovedana za 17. uro jutri v pokrajinski sejni dvorani, lahko pa se bo odvijala v kakšnem drugem prostoru, ali pa je sploh ne bo, kajti, kakor so nam povedali organizatorji okrogle mize, pokrajinska uprava ni najbolj navdušena nad tem, da bi se tako srečanje vršilo v njenih, čeprav javnih prostorih.

Na razpravi bodo sodelovali deželni svetovalec KPI Nereo Battello, odvetnik Roberto Maniacco, zdravstvena delavka s področja psihiatričnega varstva, Assunta Signorelli ter psiholog Aligi Taschera. Slednji je član izvršnega odbora radikalne stranke.

Morda na bo o dodelitvi dvorane govor tudi na današnji seji pokrajinskega sveta.

OB NEKI RAZPRAVI

ČE NE BOMO POHITELI BODO SOSEDJE HITREJŠI

Ali naj se ustavimo pri komunikacijah?

Skupina z naslovom «Srečanje ob odprti meji» (navdihnil in vodil jo je pokojni demokrščanski voditelj dr. Rolando Cian) prireja v torek, 16. oktobra, ob 18. uri v kulturnem središču «Stella Mattutina» razpravo o perspektivah Gorice. Na njej bodo spregovorili predsednik pokrajine Silvano Pagura, župan Gorice Pasquale De Simone, pokrajinski tajnik CISL Giovanni Padovan, predsednik obrtnikov Luciano Sacchetti, direktor zveze trgovcev Antonio Scarano ter direktor zveze industrijcev v Gorici Armando Zandomeni. Razpravo bo vodil deželni svetovalec Mario Brancati.

Izvajanja posameznih udeležencev bodo osvetlila sedanji trenutek Gorice. Le-ta je vse prej kot zadovoljiv. Pri tem ne mislimo samo na krizo v podgorski tekstilni tovarni, zaradi katere izgubljamo tisoč delovnih mest, ter slabega položaja v nekaterih drugih obratih. Ves industrijski sektor v Gorici škripa. Očitna je težnja, da ostane Gorica upravno središče in kvečjemu še mesto sejemskega značaja za potrebe jugoslovanskih kupcev. Dlje od tega nismo sposobni videti. In vendar bi morali poskrbeti, da bi vsaj tisti mladi ljudje, ki končujejo strokovne šole, našli zaposlitev doma. Sicer pa ne moremo razumeti, kako je mogoče da si Pordenon išče svoje mesto v italijansko-jugoslovanskih gospodarskih odnosih, Gorica pa noče ali ne zna napraviti koraka, ki bi presegel komunikacijske povezave. Zaradi bližine in dobrega medsebojnega poznavanja bi morali preučiti, ali obstajajo pogoji še za kakšno drugo področje, ki bi ga skupno lahko razvili.

Ne nazadnje se premalo zavedamo velikega potenciala, ki ga predstavljajo obrtniški dejavnosti še vedno zvesti, pogostoma tudi mladi ljudje. Tem bi morali v večji meri pomagati, da se za vedno ne utopijo v industriji ali pa v terciarnih dejavnostih.

Če ne bomo pohiteli in ravnali pametno, nas bodo podjetnejši sosedje prehiteli.

V CENTRU STELLA MATTUTINA

9. deželni bienale za mlade slikarje

Od 8. decembra do 4. januarja bo v Gorici, na pobudo in organizaciji kulturnega centra Stella Mattutina, 9. slikarski bienale za mlade umetnike iz naše dežele. Udeležijo se ga lahko umetniki, ki imajo stalno bivališče na področju naše dežele in ki niso starejši od 30 let. Skrajni rok za predstavitev del poteče 26. novembra letos, vsak slikar pa lahko pošlje največ tri dela. Glede podrobnejših pojasnil je na razpolago pisarna kulturnega centra Stella Matutina, Ul. Nizza 36. Za najboljše izdelke so razpisane denarne nagrade in priznanja.

Gledališča

Primorsko dramsko gledališče, danes ob 20. uri, Ion Druce: Največja svetinja. Abonmajska predstava za red S petek A.

Izleti

SPD iz Gorice sporoča udeležencem zaključnega družinskega izleta v nedeljo, 14. oktobra, da bo odhod avtobusa iz Gorice - Travnik ob 6. uri; iz Standreža ob 6.05, iz Sovodenj ob 6.10. Prosimo za točnost na običajnih mestih.

Slovensko planinsko društvo vabi člane in prijatelje, da se 14. oktobra udeležijo jesenskega pohoda v kanalske hribe, k Sv. Genderci in na Lig. Hrana iz nahrbtnika, izlet bo vodil Bernard Bratuž. Zbrali se bomo ob 6.45 na železniški postaji v Novi Gorici. Povratek v poznih popoldanskih urah, prav tako z vlakom. V primeru slabega vremena izlet odpade.

Razna obvestila

Pokrajinsko vodstvo VZPI - ANPI obvešča člane in prijatelje, da bo jutri, 13. oktobra, v Portorožu partizansko srečanje, slovenskih partizanskih mornarjev in letalcev prekomorcev. Srečanje se bo pričelo ob 10.30 z zborom in kuturnim sporedom, zaključilo pa ob 14. uri s skupnim kosilom.

V zvezi z razpisom abonmaja za gledališko sezono v Gorici, obveščamo lanske abonente, ki nameravajo abonma potrditi tudi letos, da se osebno zglasijo v prostorih SPZ, Ulica Malta 2. Prišlo je namreč do sprememb glede razpoložljivosti sedežev in razvrstitev iz lanskega leta ne velja več.

Društvo slovenskih upokojencev vabi člane in vse, ki jih veseli lepota slovenskega jezika, v soboto, 20. oktobra, ob 16. uri v Gregorčičevo dvorano, Korzo Verdi 13, kjer bo član Slovenskega stalnega gledališča Stane Raztresen pripovedoval slovenske balade in romance.

Kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 «Poliziotto o canaglia». J. Paul Belmondo. Barvni film.
CORSO 17.00—22.00 «Avalanche express». L. Marvin in L. Evans. Barvni film.
VITTORIA 17.00—22.00 «Zombi numero 2». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00 «Il segreto di Agatha Christie».
PRINCIPE 16.30—22.00 «Giallo napoletano».

Nova Gorica in okolica

SOČA (Nova Gorica) 18.00—20.00 «Roka smrti». Hongkonški film.
SVOBODA (Šempeter) 18.00—20.00 «Bel paese - trpljenje moje». Italijanski film.
DESKLE 17.00—19.30 «Med jastrebi». Nemški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna S. Giusto, Korzo Italia 244, tel. 83-538.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Centrale, Trg Republike 26, tel. 72-341.

Glasbena skupina «Nova misel» iz Podgore, izreka sodelavkama Lučki in Gini globoko sožalje ob težki izgubi dragega očeta.

V PROSTORIH MLADINSKEGA CENTRA

Slovesna predstavitev nove taborniške pesmarice «Zapojmo»

Vsebuje okrog 200 borbenih, taborniških in ljudskih pesmi - Na slovesnosti podelili tudi priznanja tabornikom Rodu Modrega vala

Ob prisotnosti precejšnjega števila nekdanjih in sedanjih tabornikov ter drugih ljudih je bila v sredo v slovenskem dijaškem domu «S. Gregorčič» v Gorici predstavitev nove taborniške pesmarice «Zapojmo!». Nova pesmarica je prva, ki je izšla v tiskani obliki izdalo pa jo je Založništvo tržaškega tiska ob sodelovanju slovenske taborniške organizacije v Italiji.

Pred to novo pesmarico so izšle že štiri, ki pa so jih razmnoževali na ciklostil in so kaj kmalu pošle. Prav zaradi tega so se zamejski taborniki odločili, da v sodelovanju z ZTT izdajo tiskano pesmarico, v kateri naj bo čimveč pesmi, od narodnih do borbenih, partizanskih in drugih, ki nastajajo ob raznih priložnostih kot so taborjenja in razni pohodi. Kot piše v uvodu, je pesmarica namenjena predvsem članom taborniških organizacij, prav pa bo prišla vsem ljubiteljem petja. Namen pesmarice je predvsem ta, da s pesmijo vzbudi prijateljstvo med ljudmi in v ta namen so tudi zbrane pesmi različnih narodov: od slovenskih, hrvaških in italijanskih, do angleških, ruskih in čilskih pesmi.

Po začetnem pozdravu Igorja Komela je v imenu zamejske taborniške organizacije «Rodu Modrega vala» spregovoril Milan Pahor, ki je poudaril predvsem praktičnost nove pesmarice, ki je bila nalašč pripravljena v manjši obliki, da jo lahko taborniki in vsi drugi nosijo vedno pri sebi ob pohodih, taborjenjih, tabornih ognjih. «Nova pesmarica je nastajala sproti skozi 25 let delovanja zamejske taborniške organizacije, saj so pesmi zbrane v novi pesmarici bile najprej izdane v ciklostiliranih zbirkah iz prejšnjih let. Peli smo ob vsaki priložnosti saj je pesem najljubša prijateljica tabornikov» — je rekel starosta taborniške organizacije, Srnjak.

V imenu Založništva tržaškega tiska je spregovoril Marko Kravos, ki je poudaril odprtost in dinamičnost nove zbirke. «Nova zbirka vsebuje okrog dvesto pesmi, ki so bile razdeljene v tri skupine: taborniške pesmi, borbene in ljudske pesmi. Taka razdelitev je le približna saj je nekatere pesmi težko strogo tematsko opredeliti. V drobni knjižici smo zbrali najrazličnejše pesmi od tistih, ki so nastajale sproti na taborih in pohodih, pa do partizanskih in borbenih pesmi. K olepšanju zunanjega videza nove pesniške zbirke gre zahvala tudi zamejskima slikarjema Hijacintu Jussi in Vladimiru Klanjščku, katerima gre največja zahvala.»

Predstavitvi knjige je sledila podelitev priznanj slovenski zamejski taborniški organizaciji v Italiji «Rod Modrega vala» ob 25-letnici njenega delovanja s strani predstavnikov taborniške organizacije iz Nove Gorice in odreda «Soški mejaši» iz Nove Gorice. (pb)

Na sliki: del občinstva med slovesnostjo predstavitve.

● **Društvo GMG** obvešča člane in prijatelje, da bodo v prihodnjem tednu začeli z rednimi vajami iz telovadbe in sicer v telovadnici zavoda Fermi. Vaje bodo dvakrat tedensko.

SKD «Hrast» vabi vse člane in prijatelje na svoj šesti

OBČNI ZBOR

ki bo danes, petek, ob 20. uri v župnijski dvorani v Doberdobu.

V OKVIRU OSIMSKEGA SPORAZUMA

Gospodarsko sodelovanje Pordenona s Slovenijo

Nova Gorica sodelovala v pripravah na gospodarsko konferenco pokrajine ob Tilmentu

V Pordenonu se je prejšnji dan mudila delegacija predstavnikov občine in gospodarskih organizacij Nove Gorice, ki je jo vodil predsednik skupščine Jože Šušmelj. Sprejel jo je predsednik pokrajinske uprave Gonano s člani odbora ter nekaterimi vseučiliškimi profesorji, ki so od pokrajinske uprave prejeli naročilo, da preučijo možnosti nadaljnjega gospodarskega razvoja te pokrajine ob Tilmentu.

Kakor izhaja iz govorov predstavnikov obeh strani na tem srečanju, obstaja obojestranski interes po iskanju možnosti za gospodarsko sodelovanje. Osimski sporazum spodbuja gospodarske aranžmaje, toda ne samo v industrijski coni na Krasu in vzdolž vse italijansko-jugoslovanske meje, ampak tudi z vso našo deležo, v kateri denimo — zavzema prav pordenonsko gospodarstvo, zaradi svoje hitre in dinamične rasti, pomembno vlogo.

Predsednik pordenonske pokrajine Gonano je ob tem poudaril nalogo krajevnih ustanov, da spodbujajo povezovanje gospodarskih organizacij obeh obmejnih con. Predsednik Šušmelj je pokazal interes za takšen razvoj, v katerem ni zajeta samo predvidena industrijska cona na Krasu, ampak celotno obmejno področje in tudi njegovo neposredno zaledje, kamor nedvomno sodi pordenonska pokrajina. Predsednik Šušmelj je ob tej priložnosti izrazil zadovoljstvo, da so pri zbiranju gradiva za gospodarsko konferenco povabili k sodelovanju tudi nogoriško občino ter je dejal, da se bo te konference, ki je na sporedu 27. oktobra, udeležil tudi predstavnik Slovenije.

Obilo kostanja v Benečiji

Turisti naj spoštujejo nasade, ki so zasebna last in vir zaslužka za domačine

Sezona domačega kostanja je pred durmi. V Benečiji, kjer je zaraščen na velikih površinah, letos pričakujejo izredno letino. Kostanj je bil svojčas pomemben za preživljanje prebivalstva Beneške Slovenije. Služil mu je kot hrana, pa tudi prodajali so ga. Iz njega so izdelovali kostanjevo moko ali pa ga pekli in prodajali na ulicah. Po vojni je drevje napadel rak, ki je uničil cele gozdove. Škoda, ki so jo utrpeli domačini, je predstavljala dodatek k splošni gospodarski stiski, ki je zajela te kraje in iz katere so si prebivalci pomagali z emigracijo.

Bolezen na kostanju je prenehala, zrasla so mlada debla in začela roditi. Letos še prav posebej dobro. Toda domačini od tega na bodo imeli kaj prida koristi, če bodo turisti oklestili sadeže, kot se je to dogajalo lani in se že spet ponavlja letos. V pomanjkanju drugih panog predstavlja kostanj pomembno gospodarsko postavko za domačine, zato naj bodo turisti uvideni in naj ne vdirajo v gozdove, ki so zasebna last, ter naj ne klestijo ježic ali pa jih pobirajo po tleh. Če jim je že do tega, da si nabavijo kostanj, potem naj stopijo h kmetom in se z njimi pogovorijo. Prodali jim ga bodo, morda pa za plačilo dovolili, da ga sami naberejo.

GLASBENA MATICA
SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
KONCERTNI ABONMA
ZA SEZONO 1979 - 80
30. oktobra 1979 — Slovenski komorni orkester, dirigent Anton Nanut. Koncert bo v deželnem avditoriju.
14. decembra 1979 — Slovenski oktet. Nastop bo v deželnem avditoriju.
22. januarja 1980 — Koncert violinista Žarka Hrvatiča v palači Attems.
27. marca 1980 — Recital pianistke Dubravke Tomšič v deželnem avditoriju.
8. maja 1980 — Koncert pevskega zbora Consortium Musicum iz Ljubljane v deželnem avditoriju.
IZVEN ABONMAJA (vstopnice s popustom za abonente) 8. in 9. februarja 1980 gostovanje solistov, zbora in orkestra mariborske Opere v Kulturnem domu v Trstu.
Cene abonmajev: Redni 8000 lir — Mladinski 4000 lir.
Abonmajske izkaznice so na razpolago v pisarni Glasbene matice v Gorici, Ul. Malta 2 in na sedežu SKPD «M. Filej», Placuta 18.

Ženska in njena stvarnost

Tudi kar zadeva prehrano so ženske neenakopravne

Ugotovitev velja predvsem za tretji svet, kjer so deklice v primerjavi z dečki v podrejenem položaju

Kakšen je danes položaj ženske v svetu? Še vedno smo najbolj neenake med neenakimi: neenakopravni položaj ženske se priča-nja že od rojstva dalje in se kaže tudi pri najosnovnejšem za življenje — pri hrani.

V gospodarsko nerazvitih državah, v tako imenovanem tretjem svetu, je namreč še v tekočem letu dvesto milijonov podhranjenih otrok, dobra polovica teh, kar seveda pomeni sto milijonov, je še pod to nezadovoljivo črto in vse so deklice.

Mar je to krutost usode, družbe ali staršev? Neizpodbitno pa je, da imajo dandanes fantki še vedno prednost: bodisi pri hrani (če je pomanjkanje, gre najosnovnej še vedno fantku), bodisi pri izobraževanju, kjer ima sin še vedno več možnosti izbire od hčere.

Ugotovitve in podatke sta za Organizacijo združenih narodov izdelali dve raziskovalki, in sicer Helvi Sipila, tajnica - asistentka komisije za družbeni razvoj in humanitarne posege pri OZN ter Kathleen Newland, strokovnjakinja za družbene in ekonomske vede, ki jí je študijo omogočil posebni Demografski fond pri OZN.

Pa poglejmo nekaj nerazveseljivih podatkov: med dojenčki še vedno umre več deklic, dekleta so tudi v povprečju zdravstveno manj odporna, še zlasti so precej anemična, od 700 milijonov nepismenih sta še vedno dve tretjini žensk, ženske pa kljub manjši odpornosti v otroštvu in puberteti v povprečju živijo dlje, predvsem ker jih veliko manj podleže rakastim obolenjem in kapi.

Nanizane podatke je zelo težko strniti v organsko sliko, kajti raziskovalki sta jih v glavnem porazdelili po državah, oziroma skupini držav ali celinah. Po drugi strani pa sta tudi Helvi Sipila in Kathleen Newland zasledovali drugačne cilje, čeprav jima je bila osnovna skrb, da bi podali čim bolj verodostojno sliko o današnjem položaju ženske.

Prva je seveda težila k temu, da bi čimbolj osvetlila družbeni položaj ženske, druga pa je še največ podatkov zbrala o zdravstvu: obe pa sta veliko pozornosti posvetili državam v razvoju, kjer je seveda stanje najbolj nerazveseljivo, kjer pa je tudi največ opaznih premikov.

Najzgovornejši so podatki o izobraževanju: prvič v zgodovini lahko namreč trdimo, da več kot polovica otrok med šestim in enajstim letom hodi v šolo. UNESCO celo navaja, da redno obiskuje pouk približno 62 odst. šoloobveznih otrok.

Ostaja seveda še vedno 38 odst. kar pomeni sto enaindvajset milijonov, med katerimi je velika večina deklic, ki niso nikoli prestopile šolskega praga, oziroma ne znajo ne pisati ne brati.

Poleg te najhujše stopnje diskriminacije na šolskem področju pa obstajajo še druge: znano je, da skušajo usmerjati dekleta v določene smeri izobraževanja, kar pride najbolj do izraza na univerzitetni ravni. Šele zadnja leta se namreč študentke množičneje vpisujejo na fakultete tehnično - znanstvene smeri, vsekakor pa so jim vrata na visoko specializirane tehnične zavode še vedno zaprta.

Če se ženskam godi slabo kot študentkam, je še slabše, ko se zaposlijo, saj v veliki večini držav so za isto delo nižje plačane od moških. Še najslabše pa je, ko se upokojijo: iz podatkov je razvidno, da so ženske najrevnejše med upokojenci, ker imajo iz raznih razlogov najslabšo osnovo.

Ob zaključku obširnih razprav pa Helvi Sipila in Kathleen Newland ugotavljata, da mora ženska v starosti poleg krivic denarnega značaja prenašati — zlasti v zapadnem svetu — zaničevanje in podcenjevanje, kajti ženska, ki ni več ne mlada, ne lepa tudi ne več privlačna, ne zasluži po nezapisanih zakonih nobene pozornosti ali upoštevanja. Pri ocenjevanju ženske se namreč lepota, privlačnost in mladostna svežina še vedno upoštevajo kot bistvene vrednote, ne pa kot minljive odlike, kakor velja to za moški del sveta. (bp)

Umrl najstarejši «suženj»

V središču za rekonvalescente v Burtowu na Floridi je v visoki starosti, zaradi kroničnih srčnih in ledvičarskih motenj umrl Charles Smith. Vest o tem ne bi bila deležna pozornosti, če ne bi bil eden zadnjih, če ne celo zadnji izmed bivših sužnjev, ki so jih sredi prejšnjega stoletja iz Afrike prignali na ameriški kontinent. Kot dvanajstletni deček je, kot je sam pravil, prispel s skupino sužnjev iz Liberije 1854. leta in so ga v New Orleansu prodali kot sužnja. Suženj je bil do 1863. leta, ko so z odlokom tedanjega predsednika Abrahama Lincolna v ZDA ukinili suženjstvo. Kolikor je njegovo pripovedovanje resnično, je Charles Smith umrl v 137. letu starosti.

Goba, ki je svet še ni videl

Maksim Fedorovič je postal prav znamenit človek. Ne sicer po tem, da je traktorist v dokšiškem kombinatu gradbenega materiala, ampak po jurju, ki ga je našel in ki je resnično pravi velikan med gobami. Zgodilo pa se je, da mu je bilo med opoldanskim odmorom dolgčas, pa jo je mahnil v bližnji gozd mladega hrastovja. Svojim očem ni mogel verjeti, ko je zagledal nekaj prav velikanskega. Sprva je sploh mislil, da vidi nekakšen čuden štor. Ko je bil čisto blizu je imel kaj videti: jur je bil velik celih 40 centimetrov, konec spodaj je meril polnih 30 centimetrov, klobuk pa povprek kar 60 centimetrov. Ko so jurja stehtali, se je tehtnica nagnila čez osem kilogramov. Velikan! Zrasel pa je ljudem na očeh, saj pelje pot skozi gozd prav tam mimo. In nihče doslej ga ni našel. Pa še sam ni bil. Maksim je nabral okrog tega velikana še celo košaro jurjev. Vse to se je zgodilo v Belorusiji blizu Minska, od koder je novico posredoval svetu dopisnik «Izvestij».

(Po «Delu»)

IZ NAŠIH KRAJEV

Turkov ni več in skale nemo zrejo na repentabrsko cerkvico

«NARAVNA PREHRANA IN APITERAPIJA»

S čim se moramo zdraviti in kaj jesti da bomo vedno zdravi, suhi in lepi

O škodljivosti sodobne prehrane so spregovorili strokovnjaki iz Slovenije in Italije prejšnjo soboto v gledališču Rossetti - Priporočajo kmečko hrano

Globoko humanistična ideja o nujnosti zaščite in izboljšanja okolja ter samega človekovega zdravja se vedno bolj uveljavlja v sodobni družbi, ki se zaveda hudo negativnih posledic, ki jih prinaša hitri razvoj tehnologije na vseh področjih. Zaradi nenaravnega življenjskega okolja in množične uporabe proizvodov sintetične kemije postaja naše življenje vedno bolj umetno, ruši se biološko ravnotežje, to pa ima za naše zdravje velike posledice.

O tem aktualnem vprašanju se je govorilo prejšnjo soboto v mali dvorani gledališča Rossetti, kjer je bilo prvo pokrajinsko študijsko srečanje na temo: «Naravna prehrana in apiterapija». Predavatelji iz Slovenije in Italije so poudarili, da bi moral sodobni človek biti že nagonsko motiviran in ponovno pripravljen, da z večjim prepričanjem seže po proizvodih narave, ki lahko nudijo preventivno in stalno zaščito pred škodljivimi činitelji današnjega okolja. Zato je nujno, so poudarili strokovnjaki, da se v širšem krogu potrošnikov uveljavi prepričanje, da je vsakodnevna uporaba naravnih proizvodov, posebno tistih, ki nam jih nudi čebela, preventivnega značaja. Dr. Jože Turk in dr. Likar sta z znanstvenimi podatki predočila zdravilno moč medu, matičnega mlečka, cvetnega prahu in propolisa ali čebelje zadelavine. Dr. Turk, ki vodi Inštitut za kardiologijo v ljubljanskem Kliničnem centru, je udeležencem predstavil učinkovitost naravnega Medexovega preparata APIFIT, ki ga sestavljajo med, matični mleček, vitamin E in rastlinski ekstrakt črnega trna (Crataegus oxyacantha) za zdravljenje lažjih srčnih obolenj.

Dr. Miha Likar pa je pojasnil antivirološko delovanje preparata, v katerem so propolisu primešani še matični mleček in posebna beljakovinska snov enteferon, ki so ga preizkusili v ljubljanskem Inštitutu za mikrobiologijo. Ta preparat so uporabili za zdravljenje očesnega vnetja (herpes simplex) in vnetja dihalnih organov. Statistični podatki so dokazali, da sta propolis in enteferon koristna v prevenciji dihalnih vnetij, to dejstvo pa je zelo pomembno, saj za prehlad ali gripo poznamo malo specifičnih zdravil. Ob takih obolenjih vse prevečkrat sežemo po močni dozi antibiotikov, ki pa ne bi bili potrebni, če bi se preventivno zaščitili z bolj naravnimi zdravili, ki imajo poleg vsega drugega tudi prednost, da ne ošibijo naših naravnih obrambnih mehanizmov.

Znanost je tudi utemeljila principe «evbiotične prehrane» ali naravne in «uravnovešene» prehrane. O tej vedi je govoril dr. Luciano Pecchiai, ki je poudaril, da je mnogo obolenj, ki so tipična za našo družbo, kot srčne kapi, pospapnenje žil, rak na debelem črevesu, zvišan pritisk, žolčni kamni, pa tudi pretirana debelost in pa značilni napeti trebuhi pri 30-40-letnih moških, sad nepravilne prehrane. Današnji človek uživa preveč rafiniranih (sladkor, riž, sol, olje) in sintetičnih jedi ter steriliziranih proizvodov prehrambene industrije, ki so podvrženi kemičnim procesom, da jih umetno obarvajo, konzervirajo itd. Poleg tega smo se navadili uživati pri istem obedu beljakovinsko in škrobno hrano (kot testeninc in meso), kar je škodljivo zaradi različnih prebavnih procesov, ki jih te snovi zahtevajo. Ravno tako je škodljivo uživati istočasno razne beljakovine kot n.pr. meso z mlekom, pecivom ali sadjem, ker te kombinacije povzročajo fermentacijo in torej napihnjenost želodca in črevesja. To je tudi vzrok za «nosečniške» trebuhe pri moških, ki sistematično uživajo po testeninah, rižu ali kruhu sladke pijače, pecivo, vino, pivo ali sadje.

V zmanjšani naravni odpornosti vidi dr. Pecchiai tudi poglavitni vzrok za razmah lasnih uši, tudi v dobrih higienskih pogojih, in dokazuje, da tudi rastlinske uši napadejo najbolj šibke rastline, oziroma tiste, ki nimajo več lastnih obrambnih sredstev, ker so jih preveč ali zgrešeno škropili.

Brez dvoma je težko izogniti se vsem škodljivim vplivom in proizvodom, ki nam jih vedno bolj «kemizirano življenje» vsiljuje, vendar po mnenju teh strokovnjakov lahko vseeno marsikaj naredimo. Glede prehrane priporoča dr. Pecchiai uživanje neluščenega žita, sveže in kuhane zelenjave, sočivja, odsvetuje pa rafinirano rastlinsko maščobo. Dovolj je, če uživamo sadje in meso le enkrat na dan, vsekakor je treba paziti, da v dieti ni preveč mesa, živalskih maščob (maslo, mast) in rafiniranega sladkorja (raje sladkajmo z medom), kot tudi ne fermentiranih pijač kot so vino in pivo.

Marsikdo se bo ob tem članku vprašal, kaj naj torej uživa, saj je vse škodljivo in nepriporočljivo. Dr. Pecchiai ugotavlja, da je bila stara kmečka prehrana še najbolj zdrava: enolončnica, riž z grahom, polenta s klobaso, meso pa le enkrat na teden. Reklama je to hrano opredelila za revno in neokusno, zato pa imajo danes otroci vedno več težav pri zdravju, kljub temu da so «nadhranjeni», ali bolje, prav zato, ker so preveč in slabo hranjeni. (nf)

Praznik kalamarov v Barkovljah

Prizadevni barkovljanski prosvetni delavci so v nedeljo popoldne priredili v prostorih PD «Barkovlje» Praznik kalamarov, ki je zelo dobro uspel, saj se ga je udeležilo veliko ljudi

Iz umetnostnih galerij

Pečarič v Miljah

V «Tavolozzi d'Oro» pa razstavljata Cersicola in Vidali

V miljski galeriji «Il Mandracchio» so v soboto odprli razstavo del domačina Silvija Pecchiarija — Pečariča. Naš slikar se tako prvič predstavlja italijanski javnosti, saj je prej razstavljal edinole v Slovenskem klubu. Odprtja razstave se je udeležila velika množica miljskih ljubiteljev umetnosti, priložnostni nagovor pa je imel kritik Sergio Molesi, ki je tudi priredil katalog.

Pečaričeva razstava je sicer zelo podobna tisti v Slovenskem klubu, saj je tokrat predstavil samo dve novi platni. In čeprav se je Pečarič pozno pojavil v našem slikarskem prostoru, pa je treba povedati, da je to svojevrsten ustvarjalec, ki mnogo obeta. Po obdobju pokrajinskih in ekspresionističnih slikarskih izkušenj je sedaj Pečarič zrelo dojel okolje in ga posreduje ljudem v izčiščeni redukciji danih oblik. Zato njegovo podajanje geometrično trodimenzionalnih kompozicij teles ne vodi v abstraktnost. Rekli bi, da je to sinteza monumentalnosti zgradb in izrezov prostorov, ki izvirajo iz prvotnega mizarskega okolja. Pozoren opazovalec njegovega dela bo ob novi razstavi opazil rahel odmik od prejšnjih akrilov, sicer ne toliko v barvi, več pri vnašanju navideznega gibanja teles. Če bo slikar vztrajal ob začrtani poti, bo naš likovni prostor z marsičem obogatil.

* * *

Katalog nove razstave v galeriji «Tavolozza d'Oro» ima neobičajen naslov: «Franco Cersicola v poklon Fulviu Vidaliju», torej slikarju, ki je letos tragično umrl. Obe imeni sta se v tržaškem likovnem prostoru pojavili šele nedavno. Oba slikarja pa sta sinova slovenskih mater in sta s svojim delom naš prostor obogatila s svežino: Cersicola z ovrednotenjem monumentalnosti človeškega lika, Vidali pa s seciranjem brezdušne racionalnosti naše nove dobe. Ne glede na njuno hladno geometrijo, je treba povedati, da iz njunih del utripa nekakšna mistična čudodelnost bodočega tehničnega napredka.

Skratka, gre za razstavo, ki je vsebinsko zelo zanimiva, saj Cersicola in Vidali razkrivata velik talent, žal, da Vidalijevih novih slik ne bomo mogli več gledati.

M.B.

RADIO VELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

12.30 Skede - Pedagogika Besede in podobe, 2. del
13.00 Agenda casa
13.15 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK — Danes v parlamentu
14.10 Vzgoja in dežele: Otroštvo in ozemlje
17.00 Riccardo Cucciolla pripoveduje
17.10 Luci per due ribalte: Otello, 6. del
18.00 Zgodovina in njeni protagonisti, Sicilija 1943 - 1947 Leta odklonitve
18.30 DNEVNIK 1 — Kronike Sever kliče Jug - Jug kliče Sever
19.05 Spaziolibero: Programi pristopanja
19.20 Trije nečaki in majordom, TV film
19.45 Almanah in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 Ping pong
21.30 Otto Totò: Animali pazzi, film
22.45 Basket: Stella Azzurra - Auxilium Ob koncu DNEVNIK — Danes v parlamentu in Vremenska slika

Drugi kanal

12.30 Cvet
13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri
13.30 Ekologija in obstoj Ljudstvo Program za mladino
17.00 Miške, risanke
17.10 Bombetta e naso a patata, TV film
18.00 Gledani od blizu: Ernesto Treccani, slikar
18.30 Iz parlamenta — DNEVNIK 2 Športne vesti
18.50 Dober večer z . . . Macariom Vremenska napoved
19.45 DNEVNIK 2 — Odprti studio
20.40 L'affare Stavisky, 1. del
22.00 Danes zvečer pogovor z m dino
22.45 Teatromusica, ob koncu DNEVNIK 2 — Zadnje ve

JUGOSLOVANSKA T
Ljubljana

8.55 - 14.55 TV v šoli
17.20 Poročila
17.25 Usoda nekega Charlieja, troška oddaja
17.40 Raznašalci časopisov, o ška serija
18.05 Rock koncert: Leo Kotke
18.35 Obzornik
18.45 Slušne zaznave
19.15 Risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV DNEVNIK
19.55 Propagandna oddaja
20.00 Peta stran studia: Zabavno - glasbena odd
20.55 Propagandna oddaja
21.00 Petrucelli, serijski film
21.50 TV DNEVNIK
22.05 Nočni kino: Nekaj interv jev o zasebnih zadevah

Koper

19.25 Odprta meja
19.00 Stičišče
19.58 Dve minuti
20.00 Risanke
20.15 TV DNEVNIK
20.30 Akcija, film Režija: Maurice Labro Igrajo: Henry Vidal, L Ventura
22.10 Propagandna oddaja
22.25 Likovni nokturno: Tedeus Brzozowski

Zagreb

17.45 Med domom in šolo
18.15 Naša obramba
18.45 Prijatelji glasbe
19.30 TV DNEVNIK
20.00 Peta stran studia
21.00 Junaki serijskega filma

ŠVICA

18.00 Zin in prstan
18.05 I tre leprotti
19.00 Progetti per un progettis TV film
21.45 Kralj Ojdip, film

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.45 Pravljica za dobro jutro; 8.05 Jutranji almanah: «Iz sveta folklore in ljudskega izročila»; 9.05 Iz naših oddaj; 9.30 Glasbena matineja; 10.05 Radijski koncert; 11.35 Domače popevke; 12.00 Kulturni prostor: Četrtkova srečanja; 12.30 Pesmi brez besed; 13.15 Zborovska glasba: Revija Zveze cerkvenih pevskih zborov; 14.05 Otroško okence: «Kje je napaka?»; 14.30 Roman v nadaljevanjih; 15.00 Po končani univerzi; 15.35 Popularnih deset; 16.00 Mikrofon v razredu; 17.05 Mi in glasba, 18.00 Kulturna kronika; 18.05 Kulturni prostor; 18.40 Motivi iz revij in musicalov.

KOPER
(Italijanski program)

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 15.00, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Klasična glasba; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je . . .; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 11.35 Glasba; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Prijetno popoldne; 14.33 Zbrani za vas; 15.00 Samoupravljavec; 15.10 Poje zbor Scagliero delle Alpi; 15.45 Discorama; 16.00 Kultura in družba; 16.15 La vera Romagna; 16.32 Crash; 16.55 Izletnik; 17.00 Glasba in glasovi; 17.32 Nepozabne melodije; 18.00 LP plošče; 18.32 Petkov koncert klasične glasbe.

Srednji val 277,8 metra ali 1080 kilohertzov in 255,4 metra ali 1170 kilohertzov	
UKW — Beli križ	97,7 MHz
UKW — Koper	89,3 MHz
UKW — Nanos	101,0 MHz

KOPER
(Slovenski program)

7.25, 13.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 13.0 Jugoslovanska pop scena; 13.37 Naši zbori; 14.00 S polnimi jadri; 14.30 Glasbeni notes; 15.00 Program za radio Ljubljana; 15.30 Glasba po ljah; 16.00 Primorski dnevni 16.15 Zabavna glasba; 16.30 A tualna tema; 16.35 Svirac svir kolo igra.

Srednji val 546,4 metra ali 549 kilohertzov	
UKW — Beli križ	102,0 MHz
UKW — Koper	98,1 MHz
UKW — Nanos	88,6 MHz

RADIO 1

7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14. 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 7. Glasbeno prebujanje; 9.00 Ra anch'io; 11.00 Opera - kviz; 11. I Big della canzone; 12.03 - 13. Vi in jaz; 14.03 Radio 1 - je '79; 14.30 Europrofessioni; 15. Rally; 15.30 Radio 1; 16.40 Re na glasba; 17.30 Neanderthals ženska; 18.00 Donna canzona 18.30 Glasbena oddaja z Orne Vanoni; 19.15 Prisluhni, večer se!; 19.20 Srečanje z Mario Mo ti in Giannijem Dedolijem; 20. Poletne noči; 21.03 Koncert violino - N. Paganini; 23.00 Pr den zaspiš, draga!

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12. 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19. Poročila; 6.00 - 8.45 Nekega dr gega dne; 9.32 Sin, sin moj!; 10. V pričakovanju; 11.32 Petdesetle niki; 12.45 Hit parade; 13.40 Be èpoque; 15.00, 19.00 Radio 2 - J sen; 20.00 Spazio X; 22.45 So music.

LJUBLJANA

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.0 12.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročil 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.30 našim sporedov; 8.08 Z glasbo dober dan; 8.30 Glasbena pravlj ca; 8.48 Naši umetniki mlad poslušalcem; 9.05 Z radiom na p ti; 10.05 Rezervirano za . . .; 12. Iz glasbene tradicije jugoslova skih narodov in narodnosti; 12. Kmetijski nasveti; 12.40 Pihal godbe; 13.00 Danes do 13.; 13. Obvestila in zabavna glasba; 13. Priporočajo vam . . .; 13.50 Člov in zdravje; 14.05 Z orkestri in s listi; 14.25 Naši poslušalci čestit jo in pozdravljajo; 14.55 Minu za EP; 15.30 Napotki za turiste 15.35 Zabavna glasba; 16.00 «Vr ljak»; 17.00 Studio ob 17.; 18. Od arije do arije; 18.30 S kn nega trga; 18.55 Minute za E 19.25 Obvestila in zabavna gla ba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19. Minute z ansamblom Toneta Z garja; 20.00 Uganite, pa vam z igramo . . .; 21.05 Oddaja o mo ju in pomorščakih; 22.20 Glasb ni intermezzo; 22.30 Besede zvoki iz logov domačih; 23.05 L rični utrinki; 23.10 Prostor za r prize.

Bob Woodward
Carl Bernstein

NIXONOV PADEC

1.

Prevedel Dušan Dolinar

PREDGOVOR

Zgodbi o Watergateu sva začela kot reporterja *Washington Posta* slediti nekaj ur po tistem, ko so 17. junija 1972 na nacionalnem sedežu demokratske stranke prijeli pet mož. Za *Post* sva se s to zgodbo ukvarjala dalj kot dve leti — vse dokler ni Richard M. Nixon 9. avgusta 1974 odstopil s položaja predsednika Združenih držav.

Po njegovem odstopu je nekaj najinih najbolj zanesljivih virov trdilo, da prava resnica o zadnjih dneh Nixonovega predsednikovanja ni bila prikazana ustrezno; kdor bi hotel o njej poročati in se prebiti skozi protislovja, bi si moral osredotočeno prizadevati nemara kako leto ali še dalj. Najini uredniki pri *Postu* so v zamisel privolili. Časopis nama je dal dopust, v petem nadstropju njegovega poslopja pa sva si uredila pisarno. V pomoč so nama najeli Scotta Armstronga, ki je bil prej preiskovalec v senatnem odboru za Watergate, in Ala Kamena, ki se je dotlej ukvarjal s svobodnim raziskovalnim novinarstvom.

Ves projekt sva razdelila v dvaindvajset raziskovalnih področij:

predsednik Nixon
Nixonova družina
glavni pomočniki v Beli hiši
pravni zastopniki Bele hiše
drugi visoki funkcionarji v Beli hiši
pisci predsednikovih govorov
tiskovni urad Bele hiše
nekdanji Nixonovi pomočniki
predsednikovi osebni pomočniki
zdravstveno osebje
osebje za zvezo s kongresom
lobby za boj proti odstavitvi
kabinet državnega sekretarja Kissingerja
drugi člani vlade
kabinet podpredsednika Forda
neuradna skupina za prenos oblasti
vodstvi predstavniškega doma in senata
pravosodni odbor predstavniškega doma
urad posebnega tožilca za Watergate
senatni odbor za Watergate
drugi, ki so bili pri predsedniku na obisku ali govorili z njim
javni zapisi — časopisni prispevki, knjige, javne izjave, pričevanja in listine.

S teh področij sva zbrala začetni seznam nekaj sto oseb, ki naj bi jih intervjuvala. S tem sva se ukvarjala šest mesecev. Knjiga sloni na intervjujih s 394 ljudmi. Nekateri so preživeli z nama po nekaj ducatov ur in so nama rade volje dajali pojasnila; neko osebo sva intervjuvala sedemnajstkrat. Marsikdo naju je oskrbel s svojimi beležkami iz tega časa, zapisniki, pismi, dnevniškimi izpiski, koledarji in celimi dnevniki. Drugi so nama dali intervjuje in nama opisali svoje različice o dogodkih ali kaj pripominjali na podatke, ki sva jih dobila drugje. Nekateri pa so najino prošnjo za pogovor odklonili. Med temi je bil tudi predsednik Nixon.

Vsi intervjuji so bili sproti zapisani — ljudje, s katerimi sva govorila, so se strinjali s tem, da bova njihova obvestila uporabila — vendar pa le ob zagotovilu, da ne bova omenjala njihove istovetnosti. Ob takšnem zagotovilu so nama bili ti, s katerimi sva govorila, voljni povedati stvari, do katerih se kako drugače sploh ne bi mogla dokopati.

Običajno sva skušala intervjuvati osrednje osebnosti, opisane v tej knjigi, šele potem, ko sva pri članih njihovega osebja zbrala dolgo vrsto podrobnosti. Vsakomur sva pojasnila, da bova skušala sleherno podrobnost preveriti.

Zapiske iz vsakega intervjuja smo potem pretipkali, vsako pomembno podrobnost pa opremili z indeksno oznako ustreznega raziskovalnega področja. Nadalje sva vsako področje razdelila še časovno na enote, ki so ustrezale vsakemu od zadnjih sto dni Nixonove vladavine — to obdobje sva se bila namreč že od začetka namenila opisati v poročilu. Medtem ko sva govorila z ljudmi, pa sva spoznala, da se bova za pojasnitev zadnjih sto dni morala temeljito ukvarjati tudi s prejšnjimi obdobji, zlasti s šestimi meseci, ki so se začeli s 30. aprilom 1973, ko sta odstop glavna Nixonova pomočnika.

Medtem ko sva obnavljala dogodke, sva skušala pr veriti vsako podrobnost. Ob opisovanju srečanj ali sesta kov se nama je skoraj vedno posrečilo govoriti vsaj enim neposrednim udeležencem ali z več ljudmi, ki so li zraven. Kadar sva naletela na različni inačici, sva n skladja raziskala s ponovnim intervjujem. Kadar pa to bilo mogoče, sva se odrekla gradivu, katerega utemeljen esti se ni dalo potrditi. Nekajkrat sva naletela na prime srečanj z dvema udeležencema, pa nisva mogla dob neposrednega opisa ne od prvega ne od drugega; ob t šnih primerih sva intervjuvala ljudi, s katerimi sta ude ženca govorila takoj po srečanju. V tej knjigi ne opisu va ničesar, o čemer nama nista pripovedovala vsaj d človeka. Imela sva srečo: med temi zadnjimi dnevi v B hiši so glavne osebnosti primerjale svoje zapiske med s boj in s svojimi pomočniki.

Vsem virom nisva pripisovala enekega pomena. M dalj kot triletnim časopisnim poročanjem o delovanju N xonove državne uprave sva se naučila nenavadno zaup natančnosti in odkritosrčnosti nekaterih virov. V iste obdobju pa sva redno govorila tudi z nekaj ljudmi, ki nama dosledno skušali pripovedovati o dogodkih na pop čen način, tako da je to kazalo v lepši luči nje sam ali kako drugače; takšna obvestila sva uporabila sam kadar so naju zanesljivejši viri prepričali, da držijo.

Washington Post nama je dal dopust in ga dvakr podaljšal, da sva napisala to knjigo. Posebej se zahval jeva Katharine Grahamovi, Benu Bradleeju, Howardu S monsu, Harryju Rosenfeldu in Lenu Dawniju.

ODBOJKA

NA EVROPSKEM PRVENSTVU

Jugoslavija že blizu kolajne

Po zmagi nad ČSSR in Francijo je tudi na pragu nastopa na moskovskih OI

PARIZ — Jugoslovanski odbojkarji res niso mogli bolje pričeti odločilnih spopadov na letošnjem 11. EP v odbojki. V prvem sklepnem nastopu so premagali Češkoslovaško ter včeraj še Francijo. Poleg tega, da se «plavim» odpirajo lepe možnosti za osvojitev kolajne, se jim odpirajo tudi vrata igranja na prihodnjih olimpijskih igrah v Moskvi. Od šestih finalistov imajo že zagotovljen nastop na OI zastopniki SZ (kot domačini), Poljaki (ki branijo naslov iz Montreala leta 1976) ter Italija (ki je bila na lanskem SP v Rimu druga za SZ). Glede na to, da je še eno prosto mesto za državo iz starega kontinenta, so ostali še trije kandidati.

V neposrednem obračunu so varovanci trenerja dr. Tomića najprej odpravili nekdanje odbojkarske učitelje, igralce ČSSR s 3:1, kar pomeni najhujšega neposrednega tekmeca, ki si je prav na račun Jugoslavije v Rimu leta 1976 priboril mesto med deseterico na OI. Skratka, vrnili so jim milo za drago. Tudi na EPO 75 je Jugoslavija starala z zgodovinsko zmago nad tem tekmecem s 3:2, ki je obenem pomenila začetni korak k največjemu uspehu jugoslovanske moške odbojke — osvojitvi bronaste medalje. Tokrat je bila zmaga še bolj prepričljiva in ni rečeno, da ni to tudi idealen začetek pohoda k osvojitvi kolajne še bolj žlahtne kovine, ob dejstvu, da je zlata kolajna praktično že oddana SZ.

Drugi neposredni tekmec za vizum na poti v Moskvo, Francija, je bil dobesedno spravljen na kolena. «Trikolori», ki so se za domače prvenstvo pripravili tako kot še nikoli doslej, in obenem pripravili tudi največje presenečenje s senzacionalno zmago nad ČSSR ter NDR in tesnim porazom nad Romunijo, niso mogli preprečiti zmagovite poti daleč boljšemu nasprotniku. Pred polno dvorano «De Coubertena» sredi Pariza so izgubili s prepričljivim 3:0 in s tem tudi verjetno vse možnosti za osvojitev kolajne.

Že uvodna tekma s SZ je pokazala, da imajo Jugoslovani izredno kvalitetno reprezentanco velikih sposobnosti, ki prav gotovo v Parizu še ni izrekla zadnje besede. Presenečenja so še možna. Če je danes v srečanju z Italijo plava četa nesporen favorit, slej ko prej biti Poljska nima dveh dragocenih stock v žepu in to še zlasti sedaj, ko je morala Bogoevskega in tovariševa na višku.

Zmaga Italije v odločilnem srečanju z Bolgarijo je marsikoga zavedla, da je vrsta Pittere le bleda senca tiste, ki je navduševala lansko leto na SP v Rimu. Domačini so jih kar trikrat v dvajsetih dneh premagali. Tekma v Parizu je bila samo repriza malega finala na MIS v Splitu. Italijani so zaigrali dobro samo v prvem nizu, potem pa so bili v vseh pogledih slabši nasprotnik. V drugem nastopu s SZ pa so bili «azzurri» obsojeni na neuspeh že vnaprej, saj niso mogli zaustaviti zmagovite poti odlični vrsti Platonova, pri naskoku na ponoven evropski naslov. Potem, ko je SZ preprečila najhujše z veliko mero sreče in skrajnim naporom na tekmi z Jugoslavijo in se dokaj prepričljivo otresla neugodnega nasprotnika — Poljske, niti ČSSR in Francija nimata velikih možnosti.

IZIDI

MOŠKI

PARIZ

1. KOLO

(od 1. do 6. mesta)

Francija - Italija 3:1 (—7, 10, 12, 8)
SZ - Poljska 3:0 (14, 9, 12)
Jugoslavija - ČSSR 3:1 (10, —7, 7, 13)

2. KOLO

Jugoslavija - Francija 3:0 (4, 11, 10)
Poljska - ČSSR 3:0 (11, 5, 9)
SZ - Italija 3:0 (9, 13, 12)

NANCY

1. KOLO

(od 7. do 12. mesta)

Madžarska - Belgija 3:1 (11, 9, —7, 9)
Romunija - Grčija 3:1 (—13, 14, 1, 6)

ŽENSKE

LYON

1. KOLO

(od 1. do 6. mesta)

Madžarska - Romunija 3:0 (14, 11, 8)
SZ - Bolgarija 3:2 (10, 7, —10, —9, 11)
NDR - Nizozemska 3:0 (7, 4, 6)

2. KOLO

Bolgarija - Nizozemska 3:0 (15, 6, 6)
SZ - Madžarska 3:1 (16, 6, —9, 8)

CANNES

1. KOLO

(od 7. do 12. mesta)

Poljska - Francija 3:2 (12, 7, —9, —9, 4)
ČSSR - Jugoslavija 3:0 (11, 14, 6)

NEAPELJ — Jutri in v nedeljo bo na neapeljskem stadionu San Paolo državno ekipno atletsko mladinsko prvenstvo. Nastopilo bo 12 ženskih in moških ekip.

GIMNASTIKA

BALKANSKO PRVENSTVO

Danes v Ljubljani nastopi najboljših

Izvrstni tekmovalci zlasti v vrstah romunske in bolgarske ekipe

Danes se začenja v Ljubljani 11. balkansko prvenstvo v orodni telovadbi in ritmični gimnastiki. Čeprav je to tekmovanje omejeno le na nastop manjšega števila držav (Turčija je zaradi denarnih težav odpovedala svoj nastop in bodo v Ljubljani torej prisotne le štiri reprezentance), pa so imena mnogih posameznikov na tej prireditvi taka, da jamčijo za res veliko športno predstavo. Tu mislimo predvsem na odlične Romunke, s Comanecijevo in Eberlejevo na čelu, na uveljavljenega Bolgara Delčeva, na slovito bolgarsko ritmičarko Raevo in druge (med katerimi bodo vsekakor tudi nekateri domačini imeli vidno vlogo). Če k temu dodamo še dejstvo, da so gostitelji pripravili vse, kar k taki prireditvi sodi, res odlično in so za svoje organizacijsko delo že prejeli priznanje, potem ni nobenega dvoma, da bo gimnastična balkaniada danes, jutri in v nedeljo res lepo športno doživetje.

Reprezentance vseh štirih držav (Grčija prva) so že prispele v Ljubljano in so tudi že opravile uradne treninge. Spored samega tekmovanja pa bo tak:

DANES
10.00 obvezne vaje - moški
16.00 otvoritev
16.30 športna ritmična gimnastika - poljubne vaje
19.00 obvezne vaje - ženske

JUTRI
10.00 športna ritmična gimnastika - finale
16.30 poljubne vaje - moški
19.00 poljubne vaje - ženske

NEDELJA
10.00 finale - moški in ženske
13.00 sklepna slovesnost

Vsa tekmovanja bodo v dvorani Slovana v Mostah.

Glede na to, da poteka ta prireditev relativno blizu zamejstva, si jo bo prav gotovo ogledal tudi marsikak obiskovalec iz naših krajev. Telovadba je namreč tudi pri naših ljubiteljih športa zelo popularna, čeprav je pri nas doslej nismo gojili. Tu mislimo predvsem na orodno telovadbo, medtem ko je verjetno ritmična gimnastika manj znana, čeprav jo ponekod v Italiji goje z velikim uspehom. Medtem ko so tekmovanja na posameznih orodjih (nemalo tudi po zaslugi TV) precej znana, pa je drugače z ritmično gimnastiko, ki uporablja drugačna izrazna sredstva, za orodje pa kij, žogo, kolebnico in trak. S to zvrstjo pa se ukvarjajo le ženske, ker je ritmika pač disciplina, ki bolj leži ženski ekspresivnosti, kot pa moški.

Ob koncu še drobna, nekoliko neprijetna vest iz jugoslovanskih vrst: ena najboljših «plavih» tekmovalk Jasna Dolk je nenadoma zbolela, in kot so nam sinoči povedali je možno, da danes ne bo nastopila. Baje je dobila vnetje slepiča. Vsekakor končna beseda še ni padla in bo morda mlada in obetajoča telovadka le opravila svoj reprezentančni nastop.

OLGA PAVLETIČ

Nogometna enajsterica Juventine iz Štandreža

NOGOMET

V sredo je bilo na sporedu več nogometnih tekem, katerih izide smo prejeli po zaključku redakcije, zato jih objavljamo danes.

Kvalifikacije za OI v Moskvi:
NDR - ČSSR 1:0
Finska - ZRN 0:0
Belgija - Izrael 0:0

Prijateljska tekma:
Francija - ZDA 3:0

Prijateljska tekma — «under 21»:
Albanija - Francija 2:2

SABLJANJE

BENETKE — Prihodnje svetovno sabljaško mladinsko prvenstvo bo med 3. in 7. aprilom 1980 v Benetkah.

ŠPORTNI TEDEN JUVENTINE V ŠTANDREŽU

Na sporedu več panog

Tekmovali bodo v nogometu, namiznem tenisu, šahu in balinanju

V soboto, 13. in v nedeljo, 14. t.m. bo v Štandrežu športni teden, ki ga prireja domače društvo Juventina. Dvodnevni praznik obsega poleg športnih manifestacij tudi prosto zabavo s plesom, ki bo v prostorih Doma Andrej Budal.

Športni teden se bo pričel v soboto popoldne ob 14.30 s prijateljsko tekmo med starejšimi nogometaši Juventine ter Železničarja iz Šempetra. Po srečanju bo sprejem gostov v domačem Kulturnem domu.

Nedeljski spored obsega srečanje v nogometu (ob 14.30) med člansko ekipo Juventine in enajsterico Mongore s Tolminskega. Istočasno bo v Domu A. Budal srečanje v namiznem tenisu, šahu in balinanju.

V nedeljskih dopoldanskih urah bo v Domu sprejem gostov s Tolminskega.

NOGOMET

V 3. AL NA GORIŠKEM

Gabrijel Ferfolja se je uveljavil kot dober strelec

Po 2. kolu 3. amaterske lige na Goriškem je ekipa Isonza iz Šmetra ob Soči že sama na lestvici. Predvidevanja, da je prav Isonzo najresnejši kandidat za napredovanje, se potrjujejo.

Kar zadeva slovenske predstavnike v tej ligi je Juventina pred domačim občinstvom remizirala s solidno Farro. Štandrežci bi v tej tekmi lahko tudi zmagali, saj so posebno v prvem polčasu zapravili nekaj dobrih priložnosti.

V slovenskem derbiju v Doberdobu je domača Mladost s prepričljivim 4:0 premagala Sovodenjce ter ponovno potrdila, da razpolaga z izredno dobrim napadalcem, Gabrijelom Ferfoljo, ki je trikrat zatresel naspotnikovo mrežo.

IZIDI

Juventina - Pro Farra	0:0
Isonzo - Vermigliano	2:1
Piedimonte - San Lorenzo	1:2
Mladost - Sovodnje	4:0
Capriva - Azzurra	0:4
Poggio - Audax	4:0
Brazzanese - Fogliano	2:1

LESTVICA

Isonzo 4 točke, Juventina, Azzurra, Mladost, Poggia, Brazzanese 3, San Lorenzo, Sovodnje 2, Farra, Capriva, Audax, Mariano 1, Piedimonte, Fogliano 0.

PARI PRIHODNJEGA KOLA

Fogliano - Mariano; Audax - Brazzanese; Azzurra - Poggio; Sovodnje - Capriva; San Lorenzo - Mladost; Vermegliano - Piedimonte; Farra - Isonzo; počiva Juventina.

(pr)

V MALEM NOGOMETU

ZSŠDI 4 Carina 3

V sredo smo bili priča na proseškem športnem igrišču zanimivemu srečanju v malem nogometu med ekipo Carine koprskega območja ter ekipo Združenja slovenskih športnih društev v Italiji. Srečanje spada v okvir prizadevanj, oziroma politike ZSŠDI, da bi prišlo do čimvečjih stikov z obmejnimi organizacijami. Taka srečanja so izredno koristna, ker športniki v matični domovini lahko spoznavajo našo stvarnost. Včerajšnje srečanje je bilo sicer le prvi poskus širšega sodelovanja, ki se bo še nadaljevalo in razširilo tudi na druge športne panoge.

Tekma sama na sebi je bila še kar zanimiva in prijetna. Zmagali so domačini s 4:3. Moramo še omeniti, da so srečanja v malem nogometu za zamejske nogometaše novost, ki bi jo bilo treba v bodoče še bolj pospešiti. Mali nogomet je v Sloveniji, oz. v Jugoslaviji zelo razširjen, posebno med rekreativci.

Za ekipo ZSŠDI so dali gole: Terčon, Milič (2) in Kralj.

Za ekipo Carine pa: Brenko (2) in Arizanović.

Postavi:

ZSŠDI: Bogatec, Milković, Škabar, Softić, Milič, Terčon (Kralj), Blažina.

CARINA: Strel (Kozar), Poliska, Felda, Brenko, Arizanović, Jovanović, Kezunović (Šeat).

M. V.

TELOVADBA

NOVA POBUDA ŠZ BOR V TRSTU

Veliko zanimanje za orodno telovadbo med najmlajšimi

Včeraj so na stadionu «1. maj» v Trstu vpisovali otroke za orodno in ritmično telovadbo, s katero je začelo letos športno združenje Bor. Te panoge doslej naša društva na Tržaškem niso gojila, za njo pa je bilo precejšnje zanimanje, tako med starši, kot tudi med otroki samimi.

Že v prvem dnevu se je prijavilo več kot štirideset otrok med osmim in šestnajstim letom, kar jasno kaže, da so bila Borova pričakovanja upravičena.

Žal, dokler ne bodo prostorske težave tega našega društva rešene, ne bo mogoče vaditi več kot enkrat tedensko, ko bo pa kasneje mogoče imeti treninge večkrat, uspehi ne bodo izostali, saj je med prijavljenimi mnogo talentov, ki bodo prav gotovo pripravili tako sebi, kot društvu, še mnogo zadoščenja.

OBVESTILO

NAMIZNOTENIŠKA SEKCIJA ŠZ BOR

sprejema vpisnine za začetnike in izkušene igralce ob ponedeljkih in sobotah od 16. do 18. ure.

30-letnica Primorske šahovske zveze

V nedeljo, 7. oktobra, je bilo v veliki dvorani hotela v Lipici živahno. Zbrali so se šahovski delavci, ki že dolga leta vodijo šahovska društva na Primorskem. Prišli pa so tudi številni šahisti iz vseh krajev Primorske in iz sosednje Furlanije - Julijske krajine in Trsta, da sodelujejo na velikem hitropoteznem turnirju, ki ga PŠZ vsako leto prireja in je kot XVI. po vrsti namenjen tudi jubileju primorskih šahistov, to je 30-letnici odkar je šahovska dejavnost organizirana v društvih.

Pred začetkom turnirja je bila kratka proslava s kulturnim programom. Priznanja in pohvale najbolj zaslužnim je podelil predsednik Šahovske zveze Ivan Zabukovec, ki je tudi poudaril številne uspehe in napredek šaha na Primorskem v zadnjih 30 letih.

Šahovsko društvo Sežana, ki je proslavo in turnir pripravilo, zasluži za ves trud pohvalo, še posebno njen predsednik Silvo Bernetič.

Hitropoteznega turnirja se je udeležilo 20 ekip. Dobra je bila udeležba iz Trsta s 3 ekipami, prvič pa se je predstavila tudi šahovska sekcija slovenskega športnega društva «Polet» z Opčin.

V tekmovanju, ki je trajalo ves dan, so bili doseženi naslednji rezultati: Ekipa Trst 1 je dosegla prvo mesto s 60 in pol točke. Druga je bila ekipa Kopra 1, ki je dosegla 59 točk, tretji Piran s 58 in pol točke, četrta Idrija s 54 in pol točke, peta Postojna 1 z 51 točkami; sledijo Postojna 2 s 43, Nova Gorica 42 in pol, Tolmin 42 in pol, Ajdovščina 42, Polet (Opčine) 41 in pol, Ilir. Bistrica in Trst 2 s po 38, Gorica 36, Kanal 35, Cerkno in Sežana 1 s po 31 točkami itd.

Iz rezultatov je razvidno, da so si bile ekipe enakovredne, kar kaže, da so bila vsa srečanja res lepa in v športnem duhu. Prvih šest ekip je prejelo pokale, vsi udeleženci pa priznanja. Šah na Primorskem napreduje, kar je tudi zasluga številnih šahovskih delavcev, ki že mnoga leta nesebično vodijo delo v šahovskih društvih, je poudaril ob zaključku predsednik PŠZ Ivan Zabukovec.

B. F.

NOGOMET

V MLADINSKIH PRVENSTVIH

Poprečni rezultati v nedeljskem kolu

V 13 tekmah so slovenske ekipe dosegle le dve zmagi in šest remijev

V raznih mladinskih prvenstvih ni bilo za naše ekipe nedeljsko kolo preveč uspešno. Od 13 odigranih tekem so naše ekipe skupno osvojile dve zmagi, šest remijev in pet porazov.

V prvenstvu kadetov je bilo na sporedu 4. kolo. Brežani so bili v gosteh ponovno poraženi in tokrat proti ekipi Roianese. Trenutno je Breg na sredini lestvice s tremi točkami.

Med naraščajniki je bilo v nedeljo odigrano 4. kolo. V A skupini je trebenski Primorec s klasičnim rezultatom 2:0 podlegel ekipi Zaule, v B skupini pa je Breg, v gosteh brez težav premagal šibko ekipo Montebello, Zarja je remizirala 0:0 s S. Luigijem, kriška Vesna pa je v tem kolu počivala.

V deželnem prvenstvu najmlajših je proseško Primorje v prvem kolu visoko izgubilo proti ekipi Manzanese. V prihodnjem kolu bodo Prosečani igrali doma z Muggesano. V pokrajinskem prvenstvu najmlajših pa je Kras v B skupini osvojil prvo točko na lestvici in sicer proti ekipi S. Luigi.

Primorje, ki igra v A skupini prvenstva začetnikov je v 2. kolu osvojilo zasluženo točko s tržaškim Libertasom. Tudi Breg je remiziral s Portualejem in ima trenutno na lestvici 2 točki.

Cicibani Brega B in Primorja so tudi v 2. kolu prvenstva izgubili. V A skupini je Breg A v nedeljo remiziral z Domiom, v zaostali tekmi prvega kola pa je v sredo osvojil točko s Portualejem. Veliko presenečenje so napravili cicibani Primorca, ki so v prvenstvu, ki ga organizira CSI visoko premagali Gretto.

KADETI

IZIDI 4. KOLA

Edile Adriatica - Opicina	1:0
Stock - Chiarbola	2:3
Roianese - Breg	4:3
Edera - Libertas	0:1
Rosandra - Super Caffè	1:1
Zaule - Costalunga	2:0
San Marco - San Giovanni	1:1

LESTVICA

Edile Adriatica, Libertas, Rosandra, Super Caffè 6, S. Marco 5, Chiarbola, Breg, Costalunga 4, Roianese, Zaule, S. Giovanni 3, Fortitudo, Stock, Edera 2, Opicina 0.

NARAŠČAJNIKI

SKUPINA A

IZIDI 4. KOLA

Fortitudo - Domio	1:1
Stock - Campanelle	1:2
Zaule - Primorec	2:0
Esperia SI - Cave	2:1
Chiarbola - Muggesana	7:1
Portuale - Roianese	0:1

LESTVICA

Esperia SI 8, Roianese 7, Primorec 6, Portuale, Fortitudo, Campanelle 4, Muggesana, Stock, Domio 3, Chiarbola, Cave, Zaule 2.

SKUPINA B

IZIDI 4. KOLA

Montebello - Breg	0:2
CGS - Don Bosco	4:0
Giarizzole - S. Vito	4:1
Rosandra - Olimpia	0:1
S. Luigi - Zarja	0:0

LESTVICA

CGS 7, Giarizzole 6, S. Vito, Breg 5, Rosandra, Olimpia 4, Vesna 2, Don Bosco in Zarja 2, S. Luigi 1, Montebello 0.

NAJMLAJŠI

Deželno prvenstvo

IZIDI 1. KOLA

Ronchi - Triestina	0:5
Primorje - Manzanese	0:4
S. Giovanni-Donatello Videm	0:1
Muggesana - Chiarbola	0:2

Pokrajinsko prvenstvo

SKUPINA B

IZIDI 4. KOLA

Domio - Fortitudo	0:6
Super Caffè - Triestina	2:3
CGS - S. Andrea	2:0
Giarizzole - Roianese	4:0
S. Luigi - Kras	0:0
Portuale - Libertas	2:2

LESTVICA

CGS, Triestina 8, Giarizzole, S. Caffè, Fortitudo 6, Libertas 5, Portuale 3, Domio 2, S. Luigi, Kras 1, Roianese in S. Andrea 0.

ZAČETNIKI

SKUPINA A

IZIDI 2. KOLA

Fortitudo - CGS	1:0
S. Caffè - Campanelle	0:3
Giarizzole - Ponziana A	1:0
Soncini B - S. Vito	0:0
Chiarbola A - S. Andrea A	1:0
Costalunga - Muggesana B	4:0
Primorje - Libertas	0:0

LESTVICA

Chiarbola A, Campanelle, Giarizzole, Costalunga 4, Fortitudo, Soncini B, Ponziana A, CGS 2, Primorje, S. Andrea, S. Vito, Libertas 1, Muggesana B, S. Caffè 0.

SKUPINA B

IZIDI 2. KOLA

Inter SS - Domio	0:3
Zaule - S. Luigi	0:1
Esperia SI - Ponziana B	6:0
Soncini A - S. Giovanni	8:1
Chiarbola B - S. Andrea B	1:0
Rosandra - Muggesana	1:3
Portuale - Breg	1:1

LESTVICA

Esperia SI, Soncini A, S. Luigi, Chiarbola B 4, Domio 3, Muggesana A, Zaule, Breg 2, S. Andrea B, Rosandra, Inter SS, Ponziana B, S. Giovanni 0.

CICIBANI

SKUPINA A

IZIDI 2. KOLA

Zaule B - Fortitudo A	1:4
Giarizzole - Rosandra	7:0
Soncini B - Campanelle	5:1
Chiarbola A - Ponziana B	4:0
Domio - Breg A	1:1
Inter SS - Portuale	3:0
Muggesana A: prosta	

IZID ZAOSTALE TEKME 1. KOLA

Breg A - Portuale	1:1

LESTVICA

Soncini B, Giarizzole 4, Muggesana A, Chiarbola A, Fortitudo, Inter SS, Rosandra, Breg A 2, Domio, Portuale 1, Ponziana B, Campanelle 0.

SKUPINA B

IZIDI 2. KOLA

Zaule A - Fortitudo	3:0
Esperia SI - Primorje	1:0
Soncini A - Opicina	7:0
Chiarbola B - Ponziana A	0:3
Fulgor - Breg B	8:0
S. Andrea - CGS	2:0
Muggesana B prosta	

LESTVICA

S. Andrea, Soncini A, Zaule A 4, Fulgor, Esperia SI 3, CGS, Ponziana 2, Chiarbola B, Opicina 2, Muggesana B, Primorje, Breg B, Fortitudo 0.

KOŠARKA

JUTRI IN POJUTRIŠNJEM

Začetek dveh prvenstev

V D ligi bo nastopal izmed naših ekip Jadran, med mladinci pa Bor in Jadran

Jutri in pojutrišnjem se bosta pričeli prvenstvi D lige in mladincev, v katerih bodo prisotne tri naše ekipe: člani in mladinci Jadrana ter mladinci Bora.

Kar se tiče prvenstva D lige, naj povemo, da je bil spored tekem prvega dela znan šele ta teden, ker je ekipa Tigers nameravala odstopiti. No, končno bodo Goričani le startali, vendar ne vemo še s kakšnim igralskim potencialom.

Jadran se bo v prvem kolu spopadel z Italo Alfieri iz Gradišča, ki je dober znanec jadranovcev, saj sta se ekipi lani dvakrat srečali v tekmah, ki naj bi določile letošnjega novega četrtoligaša. Nazadnje sta bili ti tekmi odvečni, saj so z razširitvijo C lige «potegnili» še Italo v D ligo. Nedeljski nasprotniki so torej Valičevi ekipi dobro znani: še posebno je nevaren mladi center Monfagnani, ki je lani povzročil precej preglavic Jadranu v povratni tekmi v Dolini.

Vsekakor pa so v tej tekmi jadranovci favoriti, saj so že na turnirju v Miljah dokazali, da so v zadovoljivi formi.

V mladinskem prvenstvu pa bosta, kot lansko leto, nastopila dva naša predstavnika: Bor in Jadran. Poleg njiju se bodo za točke borile še štiri italijanske ekipe: Hurlingham, Ferroviario, Servolana in Inter 1904, torej skupno le šest ekip, kar je v primerjavi s prvenstvi preteklih let očitno malo.

Oba slovenska zastopnika ne startata z velikimi ambicijami: borovci so imeli bolj neredne priprave, cela ekipa je trenirala skupaj le nekajkrat, tako da bo moral trener Krečič v prvih tekmah še urejevati igro svojih varovancev.

O Jadranu pa naj povemo le, da gre pravzaprav za lansko kadetsko ekipo Brega. Brežani so šele pred kratkim izvedeli, da bodo nastopali pod imenom Jadran, treninge pa so pod vodstvom trenerja Valiča pričeli le pred nekaj dnevi.

No, že v prvem kolu bomo prisostvovali slovenskemu derbiju: naši ekipi se bosta namreč spoprijeli v nedeljo zjutraj na stadionu «1. maj». Seveda, o favoritu ne moremo govoriti, kakor tudi ne o favoritih prvenstva. Opaziti je vsekakor dejstvo, da so vse ekipe (v primerjavi z lanskim letom) dokaj oslabljene, večina igralcev pa je celo za leto ali dve mlajša od norme.

Italijanska televizija bo drevi prenašala košarkarsko tekmo 2. kola lige A 1 Stella Azzurra - Auxilium. Prenos bo na prvem sporedu od 22.45 dalje.

V zaostali tekmi 1. kola istega prvenstva pa je Emerson iz Vareseja premagal Pintinox iz Brescie s 87:77 (34:31).

KOLESARSTVO

NA DIRKI PO LOMBARDIJI

ŠTIRI IMENA V OSPREDJU

Jutri bo na sporedu 73. mednarodna kolesarska dirka po Lombardiji. Za tekmovanje se je prijavilo 19 ekip, od teh 11 italijanskih in osem tujih. Skupno bo nastopilo 188 kolesarjev, med katerimi bo 110 domačinov, ostali pa bodo zastopali dvanajst drugih držav.

Na tej klasični in znani zaključni kolesarski dirki sezone bo nastopila vrsta znanih tekmovalcev. Glavni favoriti pa so predvsem štirje: Hinault, Saronni, Zoetemelk in Moser. Pravzaprav imajo največ možnosti za zmago prvi trije, ki pa bodo imeli letos res težko nalogo. Vsi trije so namreč trenutno na prvih treh mestih lestvice za nagrado «Super prestige» in bodo tako skoraj gotovo ostro nadzorovali drug drugega, da bi si priborili sam vrh na razpredelnici te nagrade. Prav dejstvo, da bodo imeli Saronni, Zoetemelk in Hinault največ opravka drug z drugim, pa daje lepe možnosti tudi Moserju, da izkoristi «gnečo» in poseže po prvem mestu.

Seveda, pa so vse to le predpostavke, saj je proga dirke po Lombardiji taka, da dopušča tudi vsakovrstna presenečenja. Veliko bo torej odvisno tudi od razvoja dogodkov med tekmovanjem. Kolikor pa bi se manjša skupina tekmovalcev pojavila osamljena v ospredju tik pred ciljem in bi odločal zadnji sprint, potem je pa možnosti že precej manj, saj bi v tem primeru bili favorizirani predvsem sprinterji, med katerimi bi lahko zelo vidno vlogo igral zlasti Hinault.

HOKEJ NA KOTALKAH

ERNE BAY — Italijanska mladinska reprezentanca v hokeju na kotalkah je osvojila tretje mesto na evropskem prvenstvu, ki se je pravkar zaključilo. Evropski naslov je osvojila Španija, druga pa je bila reprezentanca ZRN.

Organizatorji finalnega dela nogometnega EP so včeraj predstavili tudi simbol in maskoto tega tekmovanja. Simbol prvenstva (desno) je velika žoga v obliki rože, za maskoto pa so izbrali Ostržka (levo), ki pa ga za sedaj še ne morejo imenovati — zaradi avtorskih pravic — z njegovim imenom (Telefoto ANSA)

NOGOMET

V RIMU

Včeraj uradno predstavili finalni del nogometnega EP

Nastopilo bo osem ekip - Vse tekme po TV

RIM — V italijanskem glavnem mestu so včeraj uradno predstavili 6. evropsko nogometno prvenstvo, katerega finalni del bo od 11. do 22. junija v Italiji. Uradni predstavitvi so prisostvovali predsednik evropske nogometne zveze Artemio Franchi, ki je obenem predsednik italijanske nogometne zveze, Franco Carraro, ki je predsednik organizacijskega odbora in drugi športni delavci iz raznih evropskih držav.

Glavna značilnost prireditve je v tem, da bo v finalnem delu nastopilo osem državnih reprezentanc in ne štiri, kot se je doslej dogajalo. To je znamenje, da se v mednarodnih nogometnih krogih nekaj spreminja, predvsem če pomislimo, da bo tudi na prihodnjem svetovnem prvenstvu, ki bo leta 1982 v Španiji, nastopilo 24 reprezentanc.

V finalnem delu EP bo torej nastopilo osem ekip: razdeljene bodo v dve skupini, ki bodo štele po štiri reprezentance. Ena skupina bo odigrala izločilne tekme na stadionih v Rimu in Neaplju, druga skupina pa v Milanu in Turinu, ni pa izključeno, da bi katera od enajsteric lahko igrala v treh različnih mestih. Organizacijski odbor je izbral Rim, Neapelj, Milan in Turin, ker so nogometni objekti v teh mestih najbolj funkcionalnih. Kljub temu pa so že začeli z deli, da bi njihove strukture še izboljšali. Predvsem bo treba izboljšati in razširiti prostore, ki bodo namenjeni tisku in televiziji. Predvideva se namreč, da bo finalnemu delu prvenstva sledilo preko 2.000 novinarjev iz vseh evropskih dežel.

Na sporedu bo 14 tekem, ki jih bo italijanska televizija neposredno prenašala. Vsak dan bodo odigrali po dve tekmi, ki pa ne bosta ob istem času, prva tekma bo v popoldanskih urah, druga pa okrog 20. - 20.15. Izločilne tekme bodo na vrsti v naslednjih dneh: 11., 12., 14., 15., 17. in 18. junija. 21. junija se bosta drugouvrščeni ekipi posameznih skupin pomerili v malem finalu za 3. mesto, dan kasneje, 22. junija, pa bo na vrsti finalno srečanje za naslov evropskega prvaka, ki ga bodo odigrali na olimpijskem stadionu v Rimu.

Na slovesni otvoritvi prvenstva, ki bo 11. junija, bodo gledalci lahko sledili ekshibicijskemu srečanju florentinskega nogometa. Na vsak način pa so priprave na to prireditev, ki je največja nogometna manifestacija v Italiji po svetovnem nogometnem prvenstvu iz leta 1934, v polnem teku.

ROKOMET

NA MLADINSKEM SP

Tudi trije člani tržaškega Cividina

RIM — Od 23. oktobra do 2. novembra bo na Švedskem in na Danskem svetovno prvenstvo v rokometu za mladince. Skupno bo nastopilo 24 ekip, ki so jih organizatorji razdelili v štiri skupine. Nastopila bo tudi mladinska vrsta Italije, ki bo igrala v A skupini skupno z Jugoslavijo, Poljsko, NDR, Norveško in Taiwanom. V B skupini bodo igrale Madžarska, Danska, Francija, Japonska, Luksemburg in Finska, v C skupini pa bodo nastopile SZ, ZRN, Avstrija, Benelux, Islandija in Saudova Arabija. V zadnji, D skupini pa bodo igrale Španija, Švedska, Švica, Izrael, Belgija in ZDA.

Za italijansko reprezentanco bodo igrali tudi trije člani tržaškega državnega prvaka Cividina; to so Bozzola, Scropetta in Sivini, ki jih je italijanska tehnična komisija sklicala na skupne priprave, ki bodo v Saarbrücknu, skupno z drugimi 13 igralci.

CIVIDIN — HAPOEL 22:20 (10:8)

TRST — Cividin je zasluženo premagal izraelsko ekipo Hapoela v 1. kolu pokala prvakov. Ekipi sta si bili na isti ravni, a tržaški fantje so pokazali večjo borbenost in agresivnost od nasprotnikov. Najboljši igralec na igrišču je bil brez dvoma Miloslav Petrović, ki je dal 8 golov. Med Izraelci se je izkazal ruski atlet, Jasipovič, ki je sedemkrat zadel.

Max

TENIS

BARCELONA — V mednarodnem teniškem tekmovanju se je Adriano Panatta po tednu dni ponovno srečal s čehoslovaškim igralcem Ivanom Lendlom, katerega je v Rimu premagal v prvem dnevu teniškega polfinala Davisovega pokala. Italijanski igralec je zmagal tudi tokrat in sicer z 2:1 (3:6, 6:3, 6:3) in se s tem uvrstil v četrtino finala tekmovanja.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek, TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 57 23
Naročnina
Mesečno 3.500 lir — vnaprej plačano celotno 32.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 48.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3,50 din, ob nedeljah 4,00 din, za zasebnike mesečno 50,00, letno 500,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 65,00, letno 650,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 12. oktobra 1979

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 18.800 lir. Finančni 700, legalni 600, osmrtnice 300, sožalne 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 150 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst — Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Z VČERAJŠNJE TISKOVNE KONFERENCE INVESTITORJEV

Spomladi prihodnjega leta začetek gradnje predora pod Karavankami

Delo bo trajalo štiri leta - Od Jesenic do Podrožčice 7,8 km avtoceste pod gorskim masivom - Direktna zveza med Evropo in Srednjim vzhodom

(Od našega poročevalca)

BLED — Avtocestni predor pod Karavankami med Jesenicami na slovenski in Podrožčico (Rosenbach) na avstrijski strani, bodo začeli graditi spomladi prihodnjega leta, prva vozila pa bodo zapeljala skozenj spomladi 1984. leta (se pravi približno v istem času, ko se bo tudi avtocestno omrežje Italije in Avstrije spojilo na trbiški meji pri Kokovem). S tem bo dejansko stekla «transjugoslovanska avtocesta», ki bo povezovala Zahodno in Srednjo Evropo z jugovzhodnimi predeli celine ter z Bližnjim in Srednjim vzhodom.

Da bi omogočili to pomembno prometno povezavo, sta se Avstrija in Jugoslavija septembra 1977. leta pogodbeno domenili o pripravi projektov, gradnji in vzdrževanju avtocestnega predora pod Karavankami. Skrb za izvedbo del sta prevzeli Republiška skupnost za ceste na jugoslovanski in «Turska avtocesta dd» na avstrijski strani. Po načrtih, ki so jih izdelali avstrijski in slovenski strokovnjaki, bo predor dolg 7.864 metrov, od tega 4.414 metrov na avstrijskem in 3.450 metrov na jugoslovanskem državnem ozemlju. Predor se bo na avstrijski strani od portala dvigal s strmino 0,50 odst. do temena (na meji), od tod pa se bo spuščal proti izhodu na jugoslovanski strani s padcem 1,35 odst. Teme bo na nadmorski višini 673 metrov.

Predor bodo prezračevali s serijo ventilatorjev, v njem bo urejena neprekinjena razsvetljava ter nameščene najsodobnejše varnostne naprave. Mejna kontrola bo potekala tako, da se bosta na primer na jugoslovanski strani opravljali hkrati jugoslovanska izstopna in avstrijska vstopna kontrola, tako da se vozniku ob izhodu ne bo treba več ustavljati. Isto bo seveda veljalo v nasprotni smeri.

Gradnja predora se bo kakor rečeno začela spomladi 1980. leta, med tem pa so na obeh straneh že začeli z raznimi pripravljalnimi deli. V Avstriji se trenutno izvajajo dela za zavarovnaje strmega območja severnega portala in so v gradnji potrebne dovozne ceste. Na jugoslovanski strani pa je dovozna cesta že prevozna in so bila oddana tudi dela za gradnjo novega mostu čez Savo, za regulacijo Save na območju južnega portala in za cestno povezavo gradbišča.

Gradbena dela v predoru bodo na vsakem državnem ozemlju oddali avstrijskim oziroma jugoslovanskim podjetjem: državna meja predstavlja istočasno mejo gradbenega odseka.

Po najnovejših cenitvah bo gradnja predora pod Karavankami stala — skupaj s štranskimi objekti — okrog 3700 milijonov avstrijskih šilingov oziroma 5068 milijonov dinarjev. V pogodbi iz leta 1977 je določeno, da vsaka država zagotovi 400 milijonov šilingov (oziroma ekvivalenten znesek v dinarjih) kot lastna sredstva. Preostali potrebni kapital mora pridobiti s kreditnimi sredstvi jugoslovanski investitor. Ti krediti naj bi se odplačali v 25 letih (posojila, dovoljena za gradnjo avtoceste Trst - Videm - Benetke se amortizirajo v roku 30 let). Za vožnjo skozi karavanški predor bo treba seveda plačati cestnino.

Predstavniki investitorjev, direktor strokovne službe Republiškega sklada za ceste ing. Lojze Blenkuš in generalni direktor «Turske avtoceste dd.» dr. Karel Just in njuni ožji sodelavci, so včeraj seznanili časnikarje z glavnimi značilnostmi novega predora, in sicer na dveh tiskovnih konferencah, ki sta bili ločeno na Bledu in v Beljaku. Časnikarji so si s helikopterja lahko ogledali tudi predel Karavank, kjer so v teku pripravljalna dela za začetek gradnje nove prometne infrastrukture.

ELIO FORNAZARIČ

Na sliki je začrtana bodoča ureditev južnega portala (na jugoslovanski strani) predora pod Karavankami. Na levi vhod v predor s stolpom za ventilacijske naprave, desno postaja za mejno kontrolo, postojanka za pobiranje cestnine, parkirišča in drugi objekti v načrtu

V Celovcu dvodnevni «Oktobrski tabor»

«Za pravice manjšin» geslo letošnje dvojezične manifestacije z bogatim kulturnim programom

CELOVEC — Vsakoletni 10. oktober, obletnica koroškega prebiscita 1920., predstavlja tudi vsakoletni vrhunec protislovenskih izpadov s strani nemškonacionalnih sil. Pod krinko praznovanja deželnega praznika se ob tej priliki vsako leto znova pogrevajo znani protislovenski predsodki, kar ustvarja vedno spet nezdravo vzdušje. Prav zato, da bi se postavili takemu početju po robu, številne demokratične sile slovenskega in nemškega jezika letos že v tretje organizirajo «Oktobrski tabor», dvojezično prireditev z bogatim kulturnim progamom, ki bo letos pod gesli «Za pravice manjšin» in «Za nov oktober». Hkrati se «Oktobrski tabor» postavlja proti obrekovanju Koroške, ki ga vidi v delovanju Heimatdiensta in drugih.

V soboto, 13. oktobra, se tabor začne ob 14. uri, s popoldanskim programom, kjer bodo nastopili kantavtorji in literati s svojimi deli, večerni progam z začetkom ob 19.30, pa bodo oblikovali kvintet Dunajskega krožka in zbor SPD «Danica» s slovenskimi in nemškimi ljudskimi pesmimi. Christian Wallner iz Salzburga bo pripravil priložnostni kabaret, višek večera pa bo predstavljal koncert skupine «Schmetterlinge» (Metulji), ki so najbolj popularna avstrijska pop skupina s političnim repertoarjem pesmi.

Ves program se bo odvijal v šotoru, postavljenem v celovškem «Europarku».

Kot so povedali prireditelji na včerajšnji tiskovni konferenci, bodo državnemu tožilstvu prijavili predsednika Heimatdiensta, ker je «oktobrski tabor» neposredno povezan z nedavnim bombnim atentatom v Velikovcu in ponovno zahteval njegovo prepoved, ker da nosijo «moralno odgovornost» za atentat prav prireditelji tabra. Medtem, pa je deželni glavar Wagner že izjavil, da ne more ustreči željam po prepovedi, češ tudi Heimatdienst ni prepovedan.

V okviru «Oktobrskega tabora», ki se, kot rečeno, zavzema za nov oktober, se pravi za uresničitev vseh obveznosti iz državne pogodbe, pa tudi za ublažitev atmosfere medsebojnega razumevanja na podlagi enakopravnosti, bo danes zvečer v celovški galeriji Hildebrand tudi diskusija o položaju na Južnem Tirolskem z odbornikom južnotirolskega deželnega zbora, Aleksandrom Langerjem. Prav tako v okviru tabora pa bo danes in jutri delovno srečanje aktivistov solidarnostnega gibanja za pravice manjšin, kjer bodo začrtali smernice za nadaljnje delo na različnih področjih. (Sindok)

Glede odnosov v EGS je šef italijanske diplomacije podčrtal velik pomen neposrednih volitev v evropski parlament ter dodal, da gre tu za gradnjo bodoče Evrope.

Popoldne se je predsednik Pertini sestal s predsednikom zveznega izvršnega sveta Veselinom Djuranovićem, nakar je položil venec k spomeniku neznanega junaka na Avali. Obiskal je tudi italijansko vojaško pokopališče. Ob 18. uri je bilo na italijanskem veleposlaništvu srečanje s člani italijanske skupnosti v Jugoslaviji, zvečer pa je bil italijanski predsednik Titov gost na večerji, kjer sta Tito in Pertini izrekla zdravici.

Danes je na sporedu nadaljevanje pogovorov med obema predsednikoma. Prisotni bodo tudi njuni sodelavci, popoldne bo italijanska delegacija odpotovala v Sarajevo.

● Zdravici

(Nadaljevanje s 1. strani)

zelo izboljšali tako na gospodarskem, kot na političnem in kulturnem področju.»

V zaključku je Pertini naslovil bratske pozdrave italijanski manjšini v Jugoslaviji, Manjšini, ki jo sestavljajo jugoslovanski državljani, lojalni do države, v kateri živijo in ki hoče, kot ji zakoni te države omogočajo, ohraniti svojo italijansko kulturo. Z razumevanjem jugoslovanskih oblasti mora Italija dati svoj prispevek za ohranitev jezika in kulture te manjšine v sosednji in prijateljski državi.»

Na Kotljah začetek Prežihovih slavnosti 79

KOTLJE — Na Preškem vrhu nad Kotljami so se včeraj dopoldne pričele slovesnosti v okviru letošnjih Vorančevih slavnosti 79. Ob prenovljeni «Prežihovi bajti», ki jo je odprla Marija Kuhar - Prežihinja, Vorančeva vdova, se je zbralo zelo veliko ljudi, med njimi predvsem šolska mladina, udeleženci današnjega plenuma OF, rojaki iz zamejstva in drugi.

«Velik praznik je to za vse Kotlje saj bomo dobili čudovit Prežihov spomenik in bajto», je dejal Franc Kočnik, predsednik KK SZDL Kotlje. «S skupnimi močmi smo zgradili Vorančev svet, ki naj bo poslej za slehernega obiskovalca veliko doživetje in spoznanje vsega, kar je Prežihov Voranc želel povedati s svojimi deli».

Za obnovitev «Prežihove bajte» so se odločili predvsem zato, ker so prav tukaj Kuharjevi po dolgih letih najemništva, leta 1911 končno prišli na svoje in je bil tukaj zadnji Prežihov dom. Tu so se zbrali njegovi tovariši, skojevci in komunisti, sem so iz daljnega sveta venomer romale njegove misli in sem pod svojo goro se je vedno najraje vračal. (dd)

TEHERAN — Osem pripadnikov kurdskega osvobodilnega gibanja in trije iranski vojaki so izgubili življenje v oboroženem spopadu pri mestu Marivan ob meji med Iranom in Irakom.

V Melzu še tri osebe v zaporu

MELZO — V nadaljevanju preiskave o umoru treh karabinjerjev, ki so padli pod streli samokresa komaj 19-letnega Antonia Ciancija, so preiskovalni organi odredili aretacijo treh oseb, ki naj bi med begom skrivali morilca in mu nudili pomoč. V zaporu so končali 45-letni Antonio Colao iz Pioltella, ki je sicer že znan po svojem ne preveč poštenem življenju, 35-letni trgovec iz Melza Antonino Varisco in 37-letni Enrico Colombo, prav tako iz Melza. Prvega še posebej obtožujejo, da je nudil Cianciju, ki je iz zaročenkinega stanovanja zbežal pred karabinjerji v spodnjih hlačah, obleke, kar je sicer Colao priznal, a z izgovorom, da si je morilec izsilil oblačila z grožnjo.

● Prisrčno srečanje

(Nadaljevanje s 1. strani)

prva konferenca je bila v Beogradu, konferenca v Havani pa se je jasno izrazila za ohranitev izvirnih načel neuvrščenosti.

Tito je govoril tudi o nedavni konferenci mednarodnega denarnega sklada iz svetovne banke, ki je bila pred nekaj dnevi v Beogradu. Dejal je, da je zadovoljen z rezultati tega zasedanja in z njegovimi zaključki.

Popoldne so bili na vrsti pogovori med zunanjima ministroma Malfattijem in Vrhovcem. Tudi ti pogovori so bili posvečeni izključno mednarodnim vprašanjem, popuščanju napetosti, pogajanjem SALT, Bližnjemu vzhodu ter Evropski gospodarski skupnosti. Malfatti je omenil, da so bila stališča Jugoslavije in Italije na konferenci o razorožitvi v Ženevi večkrat zelo podobna, dodal pa je, da je Italija vedno zelo cenila prizadevanja Jugoslavije na konferencah o varnosti in sodelovanju v Helsinkih in v Beogradu ter je poudaril pripravljenost obeh strani, da bi bile priprave na konferenco v Madridu kar se da uspešne.

Iz starih tračnic betonsko železo

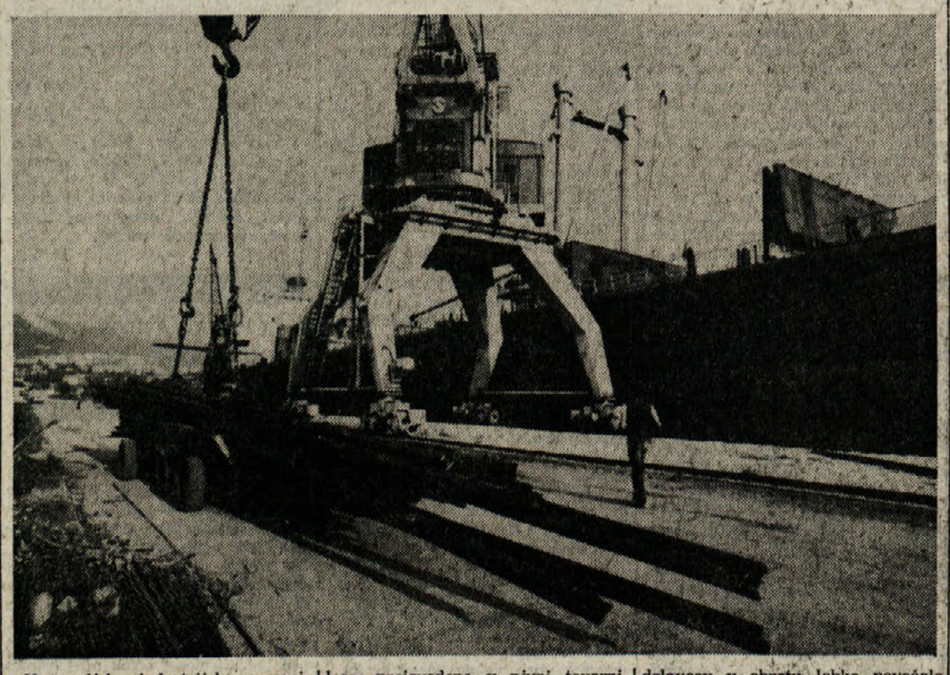

V žaveljsko industrijsko cono je te dni priplula iz Kanade grška ladja «Esperanza» s tovorom 6.500 ton starih tračnic za tovarno AFA (Acciaierie Ferriere Adriatiche), ki jih bodo v prihodnjih mesecih predelali v betonsko železo. Tovarno AFA sta pred časom ob stečaju hkrati z obratom SAFAIMPEX prevzela predstavnika švedske firme Coala v Trstu, brata Josip in Miro Dobrinja, po rodu iz Marezig. Betonsko železo — tovarna je tehnično opremljena za proizvodnjo teh izdelkov v premeru od 8 do 16 mm — je namenjeno v Sirijo, kamor so iz tega obrata pred meseci že opremili prve pošiljke tega blaga. Brata Dobrinja trdita, da je betonsko železo, proizvedeno v njuni tovarni, konkurenčno v primeri s proizvodnjo iz drugih italijanskih središč (na primer iz Brescie), ker so proizvodni stroški pri nas zaradi cenejšega prevoza surovin in končih izdelkov po morju nekoliko manjši kakor v notranjosti države.

V tovarni, ki razpolaga s površino 120.00 kv. metrov, od tega približno ena tretjina pod lopami, dela danes okrog 40 delavcev in uradnikov, dinamična brata pa namerava v kratkem povečati njihovo število na okrog 100. Ob razmeroma majhni finančni podpori iz javnih sredstev (okrog 5 milijard lir) — pravita tovarnarja — bi se število delavcev v obratu lahko povečalo tudi znatno nad 100, saj imata med drugim v načrtu še razne druge pobude. Tako nameravata postaviti delavnico za izdelovanje toplotnih črpalk in obrat za popravljanje kontejnerjev. Brata sta nadalje navezala stike z Loško tovarno hladilnikov iz Škofje Loke v zvezi z morebitnim sodelovanjem pri izdelovanju omenjenih črpalk, in z Elektrotehno, katero že zastopala na italijanskem trgu.

Na sliki: tovor tračnic, namenjen na skladišče. Ladjo raztovarjajo delavci samega podjetja AFA, ki deluje v režimu «funkcionalne avtonomije».

V OKVIRU PIRANSKEGA OBČINSKEGA PRAZNIKA

Jutri v Portorožu zbor partizanskih mornarjev in letalcev-prekomorcev

Na zborovanju bo govoril sekretar republiškega odbora ZZB NOV Slovenije Marjan Lenarčič - Tomo

V počastitev 35-letnice ustanovitve mornariških odredov pri 9. korpusu NOV Jugoslavije in občinskega praznika občine Piran, bo jutri, 13. oktobra 1979, v Portorožu partizansko srečanje nekdanjih borcev, slovenskih partizanskih mornarjev in letalcev prekomorcev. Svoj občinski praznik občina Piran praznuje s posebnim poudarkom na ustanovitvi slovenskega pomorstva. O začetkih razvoja slovenskega pomorstva v novi Jugoslaviji lahko govorimo že oktobra 1944, ko so bile ustanovljene prve pomorske skupine pri 9. korpusu. Ustanovili so skupino sestavljeno iz dveh odredov, od katerih je eden, mornarški odred Koper, deloval na obalnem območju. Piranska občina je izbrala 15. oktober za svoj občinski praznik v spomin na prihod predstavnikov pomorstva v komando mesta Koper, z nalogo, da organizirajo mornariško bojno enoto, ki bo v odločilnem trenutku skupaj z ostalimi enotami NOV tega območja osvobodila slovensko obalo. Tako so ustanovili «Mornariško skupino pri komandi mesta Koper», ki se je že 28. oktobra 1944 preimenovala v mornariški odred Koper. Do konca vojne je ta mornariška enota zelo uspešno opravljala številne bojne naloge, predvsem na območju Milj, Kopra, Izole, Pirana, Umaga in Novega grada. Tesno je sodelovala z ostalimi partizanskimi enotami, ki so v času NOB delovale na obalnem območju. Veliko število borcev, doma predvsem iz Primorske in iz Istre, pa je sodelovalo od oktobra 1943 v enotah vojne mornarice narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije, ki so se ustanovile v Dalmaciji, še zlasti na otoku Visu in v bazi jugoslovanske vojne mornarice, ki je takrat bila v Monopoliju v južni Italiji. Ti mornarji, prekomorci, so prav tako sodelovali v številnih operacijah za osvoboditev celotne jadranske obale, otokov in prav tako v sklepnih operacijah za osvoboditev slovenskega Primorja in Istre. Srečanje borcev, slovenskih partizanskih mornarjev in letalcev prekomorcev, 13. oktobra 1979 v Portorožu, bo tudi v počastitev 60-letnice ustanovitve KPJ, SKOJ in revolucionarnih sindikatov, ter v počastitev 35-letnice ustanovitve prve in druge lovske eskadrilje NOVJ, odreda letalcev NOVJ v Alžiriji in drugih letalskih enot NOVJ, v katere so bili vključeni letalci-prekomorci. Zbor partizanskih mornarjev in letalcev prekomorcev bo jutri ob 10.30 na trgu pri avtobusni postaji, od koder bo odhod v Portorož k spomeniku partizanskim pomorščakom, kjer bo osrednja proslava. Govoril bo Marjan Lenarčič — Tomo, sekretar republiškega odbora ZZB NOV Slovenije. Sledil bo kulturni program, v katerem bo sodeloval pevski zbor Karol Pahor iz Pirana, Stane Raztresen, član Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta in Ernest Zega, član Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice. Po zborovanju bo skupno kosilo in tovariško srečanje v restavraciji Jadran v Portorožu.

ALBERT KLUN

LA PAZ — V mestu Trinidad, na severu Bolivije, je včeraj prišlo do oborožene vstaje vojaške armade, ki ji poveljuje polkovnik Vargas, ki med drugim zahteva takojšnjo razpustitev parlamenta in odstavko dr- žavnega predsednika Guevara Arce. Položaj v državi je še precej nejasen in napet, čeprav kaže, da je večji del vojske ostal zvest državnemu poglavarju. Ni še vesti o morebitih ranjenih ali mrtvih.

PRI PUŠJI VASI

Smrt dojenčka v prometni nesreči

VIDEM — Komaj štiri mesece star dojenček, Samuel Lamesta iz Humina, je včeraj umrl v prometni nesreči, iz katere sta njegova mati, 28-letna Marisa Goi Lamesta in stara mati 57-letna Amelia Londero Goi, izšli s telesnimi poškodbami, zaradi česar se bosta morali zdraviti, seveda v bolniški oskrbi, 15 dni oziroma dva meseca.

Nesreča se je pripetila na pontebski cesti, ko je Lamestova privozila s svojim avtom iz stranske na glavno cesto. Prav tedaj je po glavni prometni žili privozil v smeri iz Pušje vasi avto nemške registracije, ki je silovito trčil v manjši avto. Mali Samuel je bil na mestu mrtev.

Senatna komisija o zadevi Moro

RIM — Po dolgih polemikah in ostrih sporih med strankami je včeraj senatna komisija za ustavna vprašanja odobrila zakonski osnutek za umestitev parlamentarne komisije, ki bo imela nalogo razkriti ozadje ugrabitve in umora Alda Mora. Dokončno mnenje o tem bo senat izdal na plenarni seji, zatem pa bi morala o umestitvi komisije razpravljati še poslanska zbornica. Zakonski osnutek, ki ga je izdelala senatna komisija predvideva, da bodo parlamentarno komisijo o zadevi Moro sestavljali parlamentarci vseh političnih sil, ki so zastopana v parlamentu.

Z NASTOPOM SUŠNEGA OBDOBJA

Vietnamska ofenziva proti rdečim Hmerom

Na Tajsko prihaja čedalje več kampučijskih beguncev kljub vietnamskemu topovskemu zapornemu ognju

TAPRIK (Tajska) — V tajskem begunskem taborišču Taprik ob meji s Kampučijo se še vedno sliši oddaljeno zamolklo bobnenje vietnamskih topov na območju hriba Melai. Za 8 tisoč kampučijskih beguncev, ki so se predsinočnjim prebili skozi siloviti zaporni ogenj vietnamskega topništva in so se pridružili tisočim rojakov za bodečimi žicami, je rešitev izpod vietnamske okupacije le borna tolažba.

Zdravstveni in prehrambeni položaj v tajskih taboriščih je obupen, kljub izdatni pomoči, ki prihaja iz vseh koncev sveta. V taborišča prihajajo bolni, sestradani, ranjeni . . . Tajske oblasti in mednarodni Rdeči križ niso kos težki nalogi, saj bi lahko le intenzivna zdravstvena nega preprečila smrt otrok, ki huje kot odrasli občutijo večmesečno stradanje. Dojenčkov ni, saj so rojstva v trpeči Kampučiji nedopusten luksuz. V takem položaju zveni grotesno izjava zunanjega ministra provietnamske kampučijske vlade Huna Sena nekemu japonskemu dnevniku, češ da so zahodne vesti o lakoti s trte zvite in namenoma pretirane. Hun Sen priznava le, da določeno število prebivalstva čuti pomanjkanje, «zaradi lakote pa ni umrl nihče.»

Begunci, ki ob varstvu vojakov demokratične Kampučije prihajajo na tajsko mejo so najzgovorne dokaz, da so besede Ieng Sary pred skupščino združenih narodov resnične: «Vietnam je umetno vzročil pomanjkanje, da bi strl odpor kampučijskega ljudstva». Tajski obmejni vojaki ugotavljajo, da ni zdravstveno stanje borcev, ki spremljajo begunce do meje nič boljše in bi tudi oni spadali v bolnišnice, a rdeči Hmeri se kljub temu vračajo v svojo domovino.

Kot rečeno se že od srede bije silovit boj na območju Phnom Malaija. Tajske oblasti niso še ugotovile, če je to le osamljen spopad ali pa spada v okvir napovedane vietnamske ofenzive, da bi med sušnim obdobjem pred prihodom monsuna skušali streti odpor borcev zakonite vlade demokratične Kampučije. V vsakem primeru že te dosedanje vesti dovolj zgovorno potrjujejo, da se vietnamska vojska poslužuje stare prekaljene metode «požgane zemlje», da bi z begom civilnega prebivalstva onemogočila gverilo rdečih Hmerov.

Danes ni še povsem jasno, če so zahodne vesti o izumiranju kampučijskega ljudstva resnične. Na zahodu se s previdnostjo izogibajo besedi genocid, saj je nemogoče ustaviti, če so grozote le posledica vietnamske okupacije in odpora rdečih Hmerov ali pa spadajo v širši okvir vietnamizacije Indokitajskega polotoka, kot to zatrjujejo tajske krogi. Nedvomno pa s takim ravnanjem Vietnamci dokazujejo svetu, da niso osvoboditelji, kot to ihtavo zatrjujejo, temveč navadni okupatorji, ki se morajo poslužvati istih metod kot vsi zavojevalci tujih ozemelj v preteklosti. (voc)

Pomembna razsodba ustavnega sodišča

RIM — Ateist ne bo odslej napre pred sodniki prisegel «pred Bogom» tako je včeraj odločilo ustavno sodišče, ki je proglasilo, da bodo tako prisegli samo tisti, ki si bodo želeli. Polemike v zvezi s tem vprašanjem so se dobesedno vlekle vse od povojnih let in ustavno sodišče je že pred leti dvakrat zavrnilo predlog, da bi državljani lahko izbrali ali priseči «pred Bogom» ali pa ne.

V ZDA

Veliki stroški za papežev obisk

NEW YORK — Papežev obisk bo stal nekatere občinske uprave v ameriških mestih približno pet milijard lir. Tako je izjavil profesor Walter, ki je kordiniral in vodil obisk Janeza Pavla II. v ZDA, ki je tudi povedal, da je za obisk največ potrošila občina iz New Yorka, ki je ob tej priliki najela nekaj tisoč zasebnih policistov. Ni znano koliko je za papežev obisk v državi odštela ameriška vlada.

JADRANSKI KOLEDAR 1980 z zbirko
Prežihov Voranc
DOBER DOB
Matjaž Kmecl
S PRIJATELJI POD MACESNI
STENSKI KOLEDAR ZTT

Četrta knjiga v letošnji zbirki je nagrada za prednaročnike, ki naj izberejo eno od teh izdaj:

1. Branko Babič LJUDJE IN BOJI NA KOZARI
2. Maksim Gaspari MONOGRAFIJA
3. Bogdan Tekavčič KAJ MORA MOŠKI VEDETI O SEBI IN ŽENSKI

Skupna vrednost zbirke po knjigarniški ceni 50.500 lir
CENA ZBIRKE V PREDNAROČILU SAMO DO 31 OKTOBRA 16.000 lir
Po 1. novembru 22.000 lir

NAROČILA IN PREDPLAČILA
PREKO POŠTE z nakazilom 16.000 lir na tekoči račun št. 11/5374 za Založništvo tržaškega tiska, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst. Navedite: «Za Jadranski koledar», številko nagradne knjige in vaš naslov.
OSEBNO na upravi ZTT, Ul. Montecchi 6, Trst ○ V Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20, Trst ○ Na uredništvu Primorskega dnevnika, Ul. 24. maja 1, Gorica.
PREKO RAZNAŠALCEV PRIMORSKEGA DNEVNIKA, sporočite jim številko izbrane knjige.